

REGULAMENT din 8 decembrie 2021

privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare și pentru furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței

EMITENT • **AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI**

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 1196 din 17 decembrie 2021**

Data intrării în vigoare **17-12-2021**

Formă consolidată valabilă la data 01-05-2025

Prezenta formă consolidată este valabilă începând cu data de 01-05-2025 până la data de 27-09-2026

Notă

Aprobat prin **ORDINUL nr. 127 din 8 decembrie 2021**, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1196 din 17 decembrie 2021.

Notă CTCE

Forma consolidată a **REGULAMENTULUI din 8 decembrie 2021**, publicat în Monitorul Oficial nr. 1196 din 17 decembrie 2021, la data de 01 Mai 2025 este realizată prin includerea modificărilor și completărilor aduse de: **ORDINUL nr. 121 din 28 septembrie 2022**; **ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022**; **ORDINUL nr. 88 din 22 septembrie 2023**; **ORDINUL nr. 8 din 27 martie 2024**; **ORDINUL nr. 18 din 30 mai 2024**; **ORDINUL nr. 60 din 28 august 2024**; **ORDINUL nr. 9 din 18 martie 2025**.

Conținutul acestui act aparține exclusiv S.C. Centrul Teritorial de Calcul Electronic S.A. Piatra-Neamț și nu este un document cu caracter oficial, fiind destinat informării utilizatorilor.

Capitolul I Dispoziții generale

Articolul 1

(1) Prezentul regulament are drept scop stabilirea regulilor pentru achiziția și utilizarea capacității de echilibrare și a energiei electrice necesare pentru echilibrarea sistemului electroenergetic național în timp real, precum și pentru realizarea decontării și efectuarea plăților pentru tranzacțiile corespunzătoare.

(2) Obiectivele prezentului regulament constau în stabilirea clauzelor și condițiilor aplicabile operatorului de transport și de sistem și furnizorilor de servicii de echilibrare și rezerve pentru stabilizarea frecvenței pentru:

a) asigurarea funcționării eficiente a pieței serviciilor pentru echilibrare, creșterea eficienței echilibrării prin folosirea platformelor comune a piețelor de echilibrare europene;

b) integrarea piețelor de echilibrare și promovarea posibilităților de realizare a schimburilor de servicii de echilibrare, contribuind totodată la siguranța în funcționare a sistemului electroenergetic național;

c) operarea și dezvoltarea eficientă, pe termen lung, a sistemului de transport al energiei electrice;

d) asigurarea achiziției de servicii de echilibrare prin mecanisme echitabile, obiective, transparente și bazate pe piață, evitarea barierelor nejustificate în calea intrării pe piață a noilor operatori și promovarea lichidității pieței de echilibrare, prevenind în același timp distorsiunile nejustificate din cadrul pieței interne de energie electrică;

e) facilitarea participării la echilibrarea sistemului a locurilor de consum, inclusiv a instalațiilor de agregare și de stocare a energiei, garantând totodată că acestea concurează cu alte servicii de echilibrare în condiții de concurență echitabile și, dacă este necesar, acționează independent atunci când deservesc un singur loc de consum;

f) facilitarea includerii în piața de energie a surselor de energie regenerabilă și sprijinirii realizării obiectivelor Uniunii Europene privind dezvoltarea producției de energie din surse regenerabile;

g) abrogată.

La data de 19-10-2022 Litera g) din Alineatul (2) , Articolul 1 , Capitolul I a fost abrogată de Litera a), Punctul 1, Articolul 4 din **ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022**, publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022**

Capitolul II Abrevieri și definiții

Articolul 2

Abrevierile utilizate în cadrul prezentului regulament au următoarele semnificații:

a) ACER - Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei;

b) ANRE - Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei;

c) Clauze și condiții pentru părțile responsabile cu echilibrarea - **Regulamentul privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea**, aprobat prin ordin al președintelui ANRE;

- d)** DD - declarație de disponibilitate;
- e)** EMS - SCADA - Sistemul SCADA al operatorului de transport și de sistem (Energy Management System - Supervisory Control and Data Acquisition);
- f)** ENTSO-E - Rețeaua europeană a operatorilor de transport și de sistem pentru electricitate;
- g)** FSE - furnizor de servicii de echilibrare;
- h)** GFR - grup de furnizare a rezervelor;
- i)** ID - interval de decontare;
- j)** OD - operatorul de distribuție;
- k)** abrogată;

La data de 01-10-2022 Litera k) din Articolul 2 , Capitolul II a fost abrogată de Litera a), Punctul 3, Articolul I din ORDINUL nr. 121 din 28 septembrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 949 din 29 septembrie 2022

- l)** ODDPRE - operatorul de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea;
 - m)** OTS - operatorul de transport și de sistem;
 - n)** PE - piața de echilibrare;
 - o)** PI - piața intrazilnică;
 - p)** PRE - parte responsabilă cu echilibrarea;
 - q)** PRE solicitantă - parte responsabilă cu echilibrarea proprie unui participant la piață care dorește să își transfere responsabilitatea echilibrării către altă PRE;
 - r)** PRE primitoare - parte responsabilă cu echilibrarea care preia responsabilitatea pentru echilibrare a unei PRE solicitante;
 - s)** PRE abandonată - parte responsabilă cu echilibrarea de la care au fost transferate responsabilitățile de echilibrare ale PRE solicitante către altă PRE primitoare;
 - t)** Procedura de calificare tehnică - [Procedura de calificare tehnică pentru furnizarea serviciilor de sistem](#), aprobată prin [Ordinul președintelui ANRE nr. 89/2021](#);
 - u)** Regulile privind suspendarea și restabilirea activităților de piață - [Regulile de suspendare și restabilire a activităților de piață și regulile de decontare aplicabile](#), aprobate prin [Ordinul președintelui ANRE nr. 128/2021](#);
 - v)** [Regulamentul \(UE\) 2017/2.195](#) - Regulamentul (UE) 2017/2.195 al Comisiei din 23 noiembrie 2017 de stabilire a unei linii directoare privind echilibrarea sistemului de energie electrică;
 - w)** [Regulamentul \(UE\) 2017/1.485](#) - Regulamentul (UE) 2017/1.485 al Comisiei din 2 august 2017 de stabilire a unei linii directoare privind operarea sistemului de transport al energiei electrice;
 - x)** [Regulamentul \(UE\) 2019/943](#) - Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică (reformare);
 - y)** abrogată;
- La data de 01-10-2022 Litera y) din Articolul 2 , Capitolul II a fost abrogată de Litera a), Punctul 3, Articolul I din ORDINUL nr. 121 din 28 septembrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 949 din 29 septembrie 2022
- z)** RI - rezerve de înlocuire;
 - aa)** RLE - rezervoare limitate de energie;
 - bb)** RRF - rezerve pentru restabilirea frecvenței;
 - cc)** RRFa - rezerve pentru restabilirea frecvenței activate în mod automat;
 - dd)** RRFm - rezerve pentru restabilirea frecvenței activate în mod manual;
 - ee)** RSF - rezerve pentru stabilizarea frecvenței;
 - ff)** SEN - Sistemul electroenergetic național;
 - gg)** UE - Uniunea Europeană;
 - hh)** UFR - unitate de furnizare a rezervelor.

Articolul 3

În înțelesul prezentului regulament, termenii și expresiile folosite au semnificațiile definite în:

- a)** art. 2 din [Directiva \(UE\) 2019/944](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE;
- b)** art. 2 din [Regulamentul \(UE\) 2019/943](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică;
- c)** art. 2 din [Regulamentul \(UE\) nr. 543/2013](#) al Comisiei din 14 iunie 2013 privind transmiterea și publicarea datelor pe piețele energiei electrice și de modificare a anexei I la [Regulamentul \(CE\) nr. 714/2009](#) al Parlamentului European și al Consiliului;
- d)** art. 2 din [Regulamentul \(UE\) 2015/1.222](#) al Comisiei din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor;

- e) art. 2 din [Regulamentul \(UE\) 2016/631](#) al Comisiei din 14 aprilie 2016 de instituire a unui cod de rețea privind cerințele pentru racordarea la rețea a instalațiilor de generare;
 - f) art. 2 din [Regulamentul \(UE\) 2016/1.388](#) al Comisiei din 17 august 2016 de stabilire a unui cod de rețea privind racordarea consumatorilor;
 - g) art. 2 din [Regulamentul \(UE\) 2016/1.447](#) al Comisiei din 26 august 2016 de instituire a unui cod de rețea privind cerințele pentru racordarea la rețea a sistemelor de înaltă tensiune în curent continuu și a modulelor generatoare din centrală conectate în curent continuu;
 - h) art. 2 din [Regulamentul \(UE\) 2016/1.719](#) al Comisiei din 26 septembrie 2016 de stabilire a unei orientări privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung;
 - i) art. 3 din [Regulamentul \(UE\) 2017/1.485](#) al Comisiei din 2 august 2017 de stabilire a unei linii directoare privind operarea sistemului de transport al energiei electrice;
 - j) art. 2 din [Regulamentul \(UE\) 2017/2.195](#) al Comisiei din 23 noiembrie 2017 de stabilire a unei linii directoare privind echilibrarea sistemului de energie electrică;
 - k) art. 2 din [Regulamentul \(UE\) 2017/2.196](#) al Comisiei din 24 noiembrie 2017 de stabilire a unui cod de rețea privind starea de urgență și restaurarea sistemului electroenergetic;
 - l) art. 3 din [Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012](#), cu modificările și completările ulterioare;
 - m) art. 2 din Propunerea tuturor operatorilor de transport și de sistem din zona sincronă Europa Continentală pentru proprietăți suplimentare ale rezervei pentru stabilizarea frecvenței (RSF) în conformitate cu art. 154 alin. (2) al [Regulamentului \(UE\) 2017/1.485](#) al Comisiei din 2 august 2017 de stabilire a unei linii directoare privind operarea sistemului de transport al energiei electrice, aprobată prin Decizia președintelui ANRE nr. 153/2021*);
- *) Deciziile președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 153/2021 și nr. 1.454 /2021 nu au fost publicate în Monitorul Oficial al României, . Partea I.
- n) art. 2 din Propunerea tuturor operatorilor de transport și de sistem care realizează procesul de înlocuire a rezervelor pentru modificarea cadrului de implementare pentru schimbul de energie de echilibrare din rezervele de înlocuire în conformitate cu art. 19 din [Regulamentul \(UE\) 2017/2.195](#) al Comisiei din 23 noiembrie 2017 de stabilire a unei linii directoare privind echilibrarea sistemului de energie electrică, aprobată prin Decizia președintelui ANRE nr. 1.454/2021*);
 - o) art. 2 din anexa 1 la Decizia ACER nr. 2/2020;
 - p) art. 2 din anexa 1 la Decizia ACER nr. 3/2020;
 - q) art. 2 din anexa 1 la Decizia ACER nr. 11/2020.

Articolul 4

În înțelesul specific prezentului regulament, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) bancă de decontare - bancă comercială la care un FSE/OTS și-a deschis contul din/în care se achită obligațiile de plată/drepturile de încasare înscrise în notele de informare pentru decontare emise de OTS;
- b) consum net - energia pe care un consumator de energie electrică o preia din rețelele electrice de transport /distribuție ale SEN;
- c) declarație de disponibilitate - documentul transmis de FSE la OTS specificând disponibilitatea UFR/GFR pe care le exploatează;
- d) convenție de participare la PE - convenția standardizată elaborată de OTS în urma unui proces de consultare publică, în care sunt prevăzute drepturile și responsabilitățile reciproce dintre OTS și un FSE;
- e) grup de oferte exclusive - tipul de legătură economică în care o singură ofertă poate fi acceptată din lista ofertelor care face parte din grupul de oferte exclusive;
- f) legătură economică - legătura între ofertele de energie de echilibrare ale unui FSE în scopul optimizării economice, permițând FSE să ofere mai multă flexibilitate, respectiv eficiență în acoperirea costurilor care stau la baza ofertelor și pentru a maximiza oportunitatea de a fi activat;
- g) legătură multipart - tipul de legătură economică în care o ofertă poate fi activată numai dacă se activează și o altă ofertă din grupul de oferte la care se aplică acest tip de legătură, nu invers;
- h) legătură tehnică - legătura între ofertele de energie de echilibrare ale unui FSE pentru sferturi de oră consecutive sau în același sfert de oră, necesare pentru a evita activări nerealizabile de către UFR/GFR;
- i) lună de livrare - luna în care are loc livrarea efectivă/consumul energiei de echilibrare;
- j) marcă de timp - informația în formă electronică atașată în mod unic unei oferte care certifică faptul că aceasta a fost primită de către OTS la un moment de timp bine determinat;
- k) notă de informare pentru decontarea lunară - nota de informare întocmită de OTS, pentru fiecare FSE, în care sunt prezentate toate obligațiile de plată, respectiv drepturile de încasare ce trebuie plătite, respectiv încasate prin intermediul conturilor bancare deschise de fiecare FSE;
- l) notă lunară de regularizare pe PE - nota de regularizare lunară întocmită de OTS, pentru fiecare FSE, care sintetizează tranzacțiile angajate ale FSE pe PE în fiecare lună calendaristică;

m) oferta de energie de echilibrare - angajamentul ferm transmis de un FSE pentru furnizarea energiei de echilibrare corespunzătoare creșterii de putere/reducerii de putere, în condițiile acceptării de către un OTS a prețului solicitat în ordinea de merit comună/ordinea de merit locală;

n) ofertare pe UFR/GFR - ofertele de energie de echilibrare transmise de către FSE pentru fiecare UFR/GFR;

o) oră de închidere a porții pentru energia de echilibrare - momentul în care nu mai este permisă transmiterea sau actualizarea unei oferte de energie de echilibrare de către un FSE, pentru un produs standard;

p) ordine de merit - ordonarea după preț a perechilor preț-cantitate din ofertele de energie de echilibrare validate, stabilită și utilizată de OTS conector, pentru determinarea perechilor preț-cantitate care vor fi acceptate pentru furnizarea energiei de echilibrare;

q) ordine de merit comună - ordinea de merit formată din ofertele transmise de OTS conectoare în platformele informatice dedicate piețelor europene de echilibrare;

r) platforme europene - platforme pentru schimbul de energie de echilibrare din rezervele pentru restabilirea frecvenței cu activare manuală și automată constituite în conformitate cu art. 20 și 21 din [Regulamentul \(UE\) 2017 /2.195](#);

s) abrogată;

La data de 01-10-2022 Litera s) din Articolul 4 , Capitolul II a fost abrogată de Litera b), Punctul 3, Articolul I din ORDINUL nr. 121 din 28 septembrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 949 din 29 septembrie 2022

t) responsabilitatea echilibrării - responsabilitatea fiecărui participant la piața de echilibrare față de OTS pentru menținerea echilibrului între valorile realizate și contractate ale producției, consumului și schimburilor de energie electrică proprii, după caz, și pentru suportarea financiară a eventualelor dezechilibre;

u) rezerve - suma capacităților de putere ale UFR/GFR puse de FSE la dispoziția OTS pentru acțiunea de echilibrare a sistemelor energetice, începând de la nivelul garantat în cazul în care un OTS a contractat în avans servicii de echilibrare cu UFR/GFR conform reglementărilor referitoare la achiziția acestora până la nivelul rezultat în urma notificărilor de program ale UFR/GFR;

v) situație de nefuncționare - situație în care nu pot fi utilizate sistemele informatice, informaționale și de comunicații ale PE (incapacitatea totală sau parțială de funcționare sau altă defecțiune a acestora);

w) transfer de capacitate pentru echilibrare - transferul de capacitate pentru echilibrare de la un FSE care a contractat inițial capacitatea pentru echilibrare către un alt FSE;

x) tranzacție - convenția încheiată între două părți pentru transferul comercial de energie electrică, în concordanță cu prezentul regulament.

Capitolul III

Regulile PE

Secțiunea 3.1

Reguli generale de funcționare a PE

Articolul 5

OTS aplică modelul de autodispecerizare pentru a determina programele de producere și de consum.

Articolul 6

Pentru a putea participa la piața de echilibrare, un FSE trebuie să se califice în prealabil.

Articolul 7

OTS stabilește, în urma unui proces de consultare publică, conținutul-cadru al convenției de participare la PE, care cuprinde drepturile și responsabilitățile reciproce ale OTS și ale fiecărui FSE. Conținutul-cadru al convenției de participare la PE este publicat de OTS pe pagina proprie de internet.

Articolul 8

Tranzacțiile încheiate pe PE stabilesc obligația respectivului FSE de a furniza serviciul corespunzător unui anumit tip de produs standard de rezerve pentru echilibrare către OTS, în conformitate cu specificațiile din oferta de energie de echilibrare și din dispozițiile de dispecer emise de OTS. Tranzacțiile sunt specifice unui anumit ID.

Articolul 9

(1) Energia de echilibrare poate fi folosită pentru:

a) creșterea de putere, care poate fi furnizată prin creșterea producției unei/unui UFR/GFR sau prin reducerea consumului unei/unui UFR/GFR;

b) reducerea de putere, care poate fi furnizată prin reducerea producției unei/unui UFR/GFR sau creșterea consumului unei/unui UFR/GFR.

(2) Energia de echilibrare tranzacționată pe PE se livrează fizic în ziua de livrare:

a) în punctele de racordare unde o UFR sau un GFR sunt racordate la SEN;

b) în momentele pentru care au fost emise dispozițiile de dispecer de către OTS, acestea trebuind să fie situate în ID specificat în oferta acceptată.

Articolul 10

(1) Până la data la care OTS utilizează platformele europene, în vederea unei ierarhizări în selectarea de către acesta a ofertelor cu același preț, pentru aplicarea dispecerizării prioritare se stabilesc, în ordinea descrescătoare a priorității la creștere, respectiv în ordinea crescătoare a priorității la reducere, următoarele categorii:

a) UFR/GFR puse în funcțiune înainte de 4 iulie 2019 și care la data punerii în funcțiune făceau obiectul dispecerizării cu prioritate cuprinsă în reglementările ANRE în vigoare la data respectivă:

(i) UFR/GFR care produce energie electrică din energie eoliană;

(ii) UFR/GFR care produce energie electrică din energie solară;

(iii) UFR/GFR de producere a energiei electrice în cogenerare, inclusiv pe bază de surse regenerabile de energie, pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență, în limita capacității electrice de înaltă eficiență calificate de ANRE;

(iv) UFR/GFR de producere a energiei electrice din surse hidro declarate cu hidrolicitate ridicată. Se consideră situație de hidrolicitate ridicată situația în care, pentru UFR/GFR respectivă, există pericol de deversare;

b) UFR/GFR care produc energie electrică din surse regenerabile de energie, altele decât cele prevăzute la lit. a);

c) UFR/GFR care utilizează surse regenerabile de energie și/sau în cogenerare de înaltă eficiență puse în funcțiune după 4 iulie 2019 și care au puterea instalată de producere a energiei electrice mai mică de 400 kW, pentru care se aplică dispecerizarea prioritară; pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență, dispecerizarea prioritară se aplică în limita capacității electrice de înaltă eficiență calificate de ANRE;

d) UFR/GFR, altele decât cele prevăzute la lit. a)-c), precum și cele prevăzute la lit. a) și b), începând cu data de la care acestea suferă modificări semnificative stabilite conform lit. c).

(2) OTS elaborează în urma unui proces de consultare publică, publică pe pagina proprie de internet și aplică proceduri de verificare a:

a) energiei electrice ce se încadrează în prevederile alin. (1) lit. a) pct. (iii), corespunzător listelor actualizate ale capacităților de producere energie electrică și termică în cogenerare, cu acreditare finală și/sau preliminară, aprobate de ANRE;

b) situațiilor de hidrolicitate ridicată și a energiei electrice aferente, conform prevederilor alin. (1) lit. a) pct. (iv);

c) menținerii UFR/GFR prevăzute la alin. (1) lit. a) și b) în categoriile beneficiare de dispecerizare prioritară, conform prevederilor art. 12 alin. (6) din Regulamentul (UE) 2019/943.

(3) FSE transmite la OTS încadrarea fiecărei/fiecărui UFR/GFR pentru care este responsabil într-una din categoriile prevăzute la alin. (1), conform prevederilor procedurilor prevăzute la alin. (2), și actualizează aceste informații ori de câte ori acestea suferă modificări.

(4) OTS elaborează, în urma unui proces de consultare publică, o procedură care să detalieze modul de aplicare a dispecerizării cu prioritate pe baza ierarhizării prevăzute la alin. (1), cu respectarea condițiilor pentru asigurarea funcționării în siguranță a SEN, și o publică pe pagina proprie de internet.

Articolul 11

OTS monitorizează îndeplinirea de către FSE a cerințelor stabilite în prezentul regulament privind clauzele și condițiile în materie de echilibrare, în cadrul zonei sale de programare.

Articolul 12

Furnizorii de RSF care sunt calificați tehnic de către OTS numai pentru RSF, conform prevederilor procedurii de calificare tehnică pentru furnizarea serviciilor de sistem aprobată prin ordin al președintelui ANRE, nu sunt obligați să se înregistreze în calitate de FSE la PE.

La data de 19-10-2022 Articolul 12 din Secțiunea 3.1 , Capitolul III a fost modificat de Litera b), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Secțiunea 3.2

Etapele calificării FSE

Articolul 13

Procesul de calificare a unui FSE cuprinde două etape:

a) calificarea tehnică, realizată conform procedurii de calificare tehnică pentru furnizarea serviciilor de sistem aprobată prin ordin al președintelui ANRE;

b) înregistrarea pe PE, prin semnarea convenției de participare la PE.

Articolul 14

Pot să devină FSE persoanele fizice/juridice care dețin/gestionează locuri de consum, instalații de producere a energiei electrice și/sau unități de stocare a energiei, precum și agregatorii.

Articolul 15

Pentru a dobândi calitatea de FSE, conform prevederilor art. 16 alin. (1) din [Regulamentul \(UE\) 2017/2.195](#), este necesar ca o/un UFR/GFR să finalizeze cu succes procesul de calificare tehnică.

Articolul 16

Procesul de calificare tehnică respectă prevederile art. 159 și 162 din [Regulamentul \(UE\) 2017/1.485](#) și este realizat în conformitate cu procedura de calificare tehnică pentru furnizarea serviciilor de sistem prevăzută la [art. 13 lit. a\)](#).

Articolul 17

Fiecare UFR/GFR trebuie să obțină calificarea tehnică pentru cel puțin un produs standard. Tipurile de produse standard sunt stabilite de comun acord de către toți OTS participanți la piețele europene de energie de echilibrare și de capacitate de echilibrare și aprobate, prin decizie, de către ACER pentru RRFm și RRFa și de către ANRE pentru RI.

Articolul 18

Datele și informațiile pe care solicitantul le transmite la OTS în scopul evaluării capacității de furnizare a serviciilor de echilibrare respectă prevederile art. 158 și 161 din [Regulamentul \(UE\) 2017/1.485](#) și sunt detaliate în procedura de calificare tehnică pentru furnizarea serviciilor de sistem prevăzută la [art. 13 lit. a\)](#).

Articolul 19

După obținerea calificării tehnice, înregistrarea pe piața de echilibrare se realizează prin semnarea convenției de participare la PE de către persoana fizică/juridică care deține UFR/GFR.

Articolul 20

Fiecare FSE este responsabil pentru respectarea angajamentelor pe PE, conform reglementărilor aplicabile și prevederilor convenției de participare la PE.

Articolul 21

Solicitanții fac o cerere scrisă către OTS, care include un formular completat corespunzător, este însoțită de documentația-suport relevantă și trebuie să fie semnată de reprezentantul legal al solicitantului.

Articolul 22

Conținutul și formatul formularului prevăzut la [art. 21](#), precum și modul de transmitere și verificare a acestora sunt elaborate de OTS în procedura de înregistrare, revocare sau retragere a unui FSE de la PE. OTS publică procedura pe pagina proprie de internet.

Articolul 23

FSE care au semnat convenția de participare la PE sunt înregistrați în registrul PE, care este întocmit și actualizat de către OTS.

Articolul 24

Fiecare FSE are dreptul să consulte informațiile din registrul PE care îl privesc și să solicite corectarea oricărei inexactități constatate.

Articolul 25

Un FSE se poate retrage din proprie inițiativă de la PE, printr-o înștiințare scrisă, semnată de un reprezentant legal al FSE. Această înștiințare trebuie transmisă cu cel puțin o lună înaintea datei la care se solicită retragerea înregistrării FSE.

Articolul 26

OTS poate revoca înregistrarea unui FSE în oricare din următoarele cazuri:

- a)** dacă FSE nu mai îndeplinește la un moment dat una sau mai multe dintre condițiile necesare pentru înregistrarea ca FSE;
- b)** dacă FSE nu respectă prevederile convenției de participare la PE;
- c)** la solicitarea ANRE, în situația în care FSE nu respectă în mod repetat prevederile prezentului capitol, fapte constatate de ANRE.

Articolul 27

Dacă un FSE se retrage de pe PE conform prevederilor [art. 25](#) sau dacă înregistrarea unui FSE este revocată de OTS conform prevederilor [art. 26](#):

- a) FSE efectuează toate plățile datorate OTS în conformitate cu prevederile referitoare la decontarea pe PE din prezentul regulament;
- b) OTS efectuează toate plățile către FSE datorate pentru perioada anterioară retragerii/revocării FSE;
- c) OTS anulează înregistrarea acestuia în registrul PE, informând FSE în legătură cu această anulare.

Articolul 28

Procedura prevăzută la [art. 22](#) cuprinde toate informațiile necesare revocării sau retragerii FSE de la PE, instrucțiuni detaliate, inclusiv termenele maxime stabilite pentru plățile prevăzute la [art. 27](#).

Secțiunea 3.3

Datele și informațiile transmise de către FSE în timpul funcționării PE

Articolul 29

Toți FSE care au în exploatare UFR/GFR sau PRE din care aceștia fac parte, dacă a fost mandatată în acest sens de către FSE, trebuie să transmită DD pentru aceștia la OTS.

Articolul 30

DD pentru o/un UFR/GFR în ziua D trebuie să fie transmisă la OTS cel mai devreme cu 10 zile înainte de ziua D și cel mai târziu până la ora 16,30 a zilei D-1 și poate fi actualizată în orice moment anterior ID afectat.

Articolul 31

DD conține cel puțin următoarele informații:

- a) puterea disponibilă a fiecărei/fiecărui UFR/GFR pentru fiecare ID din fiecare zi de livrare;
- b) motivații și detalii (inclusiv numărul cererii aprobate de dispecer) privind reducerile de disponibilitate ale fiecărei/fiecărui UFR/GFR, ca urmare a: oricărei opriri accidentale sau opriri planificate pentru mentenanță, redării în exploatare înainte de termenul aprobat, programului de funcționare convenit cu Administrația Națională Apele Române etc.;
- c) UFR/GFR care produc energie electrică din energie eoliană sau solară, respectiv UFR/GFR formate din unități consumatoare, unități de stocare a energiei sau orice fel de agregare dintre acestea sunt exceptate de la furnizarea motivațiilor prevăzute la [lit. b\)](#) în cazul modificării DD.

Articolul 32

Verificarea formei și conținutului DD se face automat de către sistemul informatic al PE, iar confirmarea este transmisă emitentului de către OTS într-un format standard, pe aceeași cale prin care a fost recepționată.

Articolul 33

DD sunt accesibile pentru vizualizare, prin intermediul sistemului informatic al PE, FSE respectiv și PRE din care acesta face parte.

Articolul 34

FSE este responsabil de informarea OTS despre modificarea rezervelor de echilibrare pentru fiecare ID al zilei de livrare.

Articolul 35

FSE poate modifica o DD, oricând în ziua de livrare, pentru ID următor celui în care se operează modificarea.

Secțiunea 3.4

Monitorizarea modului de furnizare a serviciilor de echilibrare

Articolul 36

OTS monitorizează modul în care fiecare FSE în parte furnizează serviciile de echilibrare pentru fiecare serviciu de echilibrare în parte, astfel:

- a) în etapa de calificare tehnică pentru furnizarea serviciului de echilibrare de către FSE, OTS compară datele obținute prin teste cu performanțele FSE pentru fiecare rezervă în parte, definită ca produs standard, conform formei așteptate din [art. 57](#), [art. 59](#) și [art. 62](#);
- b) în procesul de monitorizare efectuat de OTS și, după caz, de OD conector, OTS evaluează periodic performanțele FSE.

Articolul 37

În vederea monitorizării modului de furnizare a serviciilor de echilibrare de către un FSE calificat, OTS elaborează și publică procedura privind monitorizarea respectării caracteristicilor tehnice ale produselor standard în procesul de furnizare a serviciilor de echilibrare de către un FSE. Procedura este supusă unui proces de consultare publică și va fi publicată pe pagina de internet a OTS.

Capitolul IV

Achiziția de energie de echilibrare pe PE

Secțiunea 4.1 Ofertarea pe PE

Articolul 38

Fiecare FSE care deține un contract pentru furnizarea capacității pentru echilibrare transmite către OTS ofertele de energie de echilibrare aferente capacității de echilibrare, determinate în conformitate cu prevederile cap. VII.

Articolul 39

Fiecare FSE are dreptul de a transmite la OTS ofertele de energie aferente capacității de echilibrare care nu este contractată cu OTS.

Articolul 40

FSE atribuie ofertele de energie de echilibrare numai PRE din care face parte, conform prevederilor clauzelor și condițiilor pentru PRE respectiv în cazul unui agregator ce preia rolul de FSE pentru GFR cu puncte de măsură în mai multe PRE, acesta ajustează poziția netă contractuală între respectivele PRE prin notificări ulterioare ID de livrare, conform [art. 113 pct. II lit. E pct. 2 și pct. 3 subpct. \(iii\) din Regulamentul](#) privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea, aprobat prin [Ordinul președintelui ANRE nr. 127/2021](#).

Articolul 41

În situațiile în care siguranța în funcționare a SEN o impune dacă OTS identifică necesitatea unor oferte de energie de echilibrare suplimentare după ora de închidere a porții pentru piața intrazilnică, pentru un anumit ID, acesta poate transmite o solicitare către FSE de a oferi energia aferentă capacității de echilibrare neutilizată. În aceste cazuri, FSE pot oferta pe piața de echilibrare toată energia de echilibrare rămasă disponibilă, pe fiecare sens, pentru ID considerat.

Articolul 42

FSE poate transmite oferte de preț pe UFR/GFR pentru energia de echilibrare în următoarele condiții:

- a)** pentru fiecare tip de produs standard de RI, RRFm sau RRFa:
 - (i)** oferte de energie de echilibrare pentru creștere de putere;
 - (ii)** oferte de energie de echilibrare pentru reducere de putere;
- b)** începând cu o săptămână înaintea zilei de livrare și până la ora de închidere a porții pentru energia de echilibrare corespunzătoare fiecărui tip de produs standard, după cum urmează:
 - (i)** ID - 50 de minute pentru produsul standard de RI, pentru ofertele transmise pentru fiecare ID;
 - (ii)** ID - 25 de minute pentru produsele standard de RRFm și de RRFa.

Articolul 43

Ofertele pot fi oricând modificate sau anulate înaintea orei de închidere a porții pentru energia de echilibrare. Orice modificare stabilește o nouă ofertă de energie de echilibrare, anulând automat oferta care a fost validată anterior pentru același ID.

Articolul 44

După ora de închidere a porții pentru energia de echilibrare FSE raportează fără întârzieri nejustificate către OTS ofertele de energie de echilibrare devenite indisponibile, în conformitate cu prevederile art. 158 alin. (4) lit. b) și cu cele ale art. 161 alin. (4) lit. b) din [Regulamentul \(UE\) 2017/1.485](#).

Articolul 45

Ofertele sunt transmise în format electronic, prin mijloacele de comunicare prevăzute de OTS.

Articolul 46

Oferta se consideră transmisă oficial la momentul intrării în sistemul informatic al PE. Ora transmiterii este exprimată prin marca de timp.

Articolul 47

Imediat ce o nouă ofertă de energie de echilibrare a intrat în sistemul PE, OTS confirmă respectivului FSE primirea acesteia. Această confirmare conține numărul de înregistrare și ora la care această ofertă a intrat în sistemul PE.

La data de 01-10-2022 Articolul 47 din Secțiunea 4.1, Capitolul IV a fost modificat de Litera c), Punctul 3, Articolul I din ORDINUL nr. 121 din 28 septembrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 949 din 29 septembrie 2022

Articolul 48

Dacă un FSE nu primește de la OTS, într-un interval de 5 minute de la transmiterea unei noi oferte de energie de echilibrare, confirmarea de primire a respectivei oferte, FSE trebuie să contacteze imediat OTS.

Articolul 49

OTS elaborează și publică pe pagina proprie de internet procedura privind conținutul și formatul-cadru al ofertelor pentru energie de echilibrare pentru produsele standard și modul de transmitere a ofertelor/raportarea volumelor indisponibile. Procedura este supusă unui proces de consultare publică.

Articolul 50

Prețurile ofertelor de energie de echilibrare pot fi numere pozitive, zero sau negative, cu două zecimale, și sunt exprimate în lei/MWh pentru ofertele de energie de echilibrare pentru produsul standard de RI, iar pentru ofertele de energie de echilibrare pentru produsele standard de RRFm și de RRFa în EUR/MWh.

Articolul 51

În momentul primirii ofertelor, OTS verifică dacă este îndeplinită următoarea condiție, respectiv cantitatea ofertată pentru un anumit produs standard din oferta unei/unui UFR/GFR să nu depășească valoarea pentru care UFR/GFR a fost calificată tehnic.

Articolul 52

OTS marchează ca indisponibile pentru tranzacționare ofertele a căror activare ar conduce la congestii interne, precum și pe cele a căror activare este necesară pentru gestionarea congestiilor în rețeaua sa.

La data de 19-10-2022 Articolul 52 din Secțiunea 4.1, Capitolul IV a fost modificat de Litera c), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 53

În cazul în care ofertele a căror activare poate conduce la o congestie internă aparțin mai multor UFR/GFR dintr-o anumită zonă a SEN, aceste oferte se marchează ca indisponibile în ordinea de merit.

Articolul 54

OTS tratează nediscriminatoriu toate ofertele de energie de echilibrare primite. După ora de închidere a porții pentru energia de echilibrare, toate ofertele de energie de echilibrare pentru produsele standard de RRFm și RRFa sunt transmise de către OTS către platformele europene, în vederea optimizării activării ofertelor de energie de echilibrare în liste cu ordine de merit comune la nivel european.

Articolul 55

În cazul în care se utilizează platforma PE a OTS sau în situația în care platformele europene nu funcționează pe o perioadă limitată, ofertele de energie de echilibrare aferente produselor standard de RRFm și de RRFa vor fi activate de către OTS în ordinea de merit la nivel local.

Articolul 56

Orice activare parțială sau totală a unei oferte de energie de echilibrare din listele cu ordine de merit comune la nivel european/locale constituie o tranzacție/contract între respectivul FSE și OTS.

Articolul 57

Fiecare ofertă de energie de echilibrare pentru produsul standard de RI trebuie să respecte următoarele caracteristici statice din tabelul nr. 1:

Tabelul nr. 1 - Caracteristicile statice și valorile lor pentru oferta de energie de echilibrare pentru produsul standard de RI

Mod de activare	Planificat cu activare manuală
Perioada de pregătire	Între 0 și 30 min.
Perioada de variație a sarcinii	Între 0 și 30 min.
Timpul de activare completă	30 min.
Durata minimă a perioadei de livrare	15 min.
Durata maximă a perioadei de livrare	30 min.
Perioada de dezactivare	Între 0 și 30 min.
Cantitate minimă	1 MW
Cantitate maximă	9999 MW
Rezoluție de preț	0,01 lei/MWh

Articolul 58

Caracteristicile variabile ale ofertei de energie de echilibrare pentru produsul standard de RI care urmează să fie determinate de FSE, în timpul calificării tehnice sau la transmiterea ofertei RI, trebuie să includă:

a) parametrii definiți din tabelul nr. 2:

Tabelul nr. 2 - Parametrii caracteristicilor variabile ale ofertei de energie de echilibrare pentru produsul standard de RI

Prețul	Pozitiv, zero sau negativ, în lei/MWh
Locație	România

Divizibilitate	Sunt permise oferte divizibile cu o granularitate la activare de 1 MW. Sunt permise oferte indivizibile care să reprezinte puterea minimă tehnică a unei/unui UFR /GFR.
Perioada de valabilitate	Definită de către FSE cu respectarea perioadei de livrare minimă și maximă
Durata minimă între o dezactivare și o activare succesivă	Perioada de restabilire este determinată de către FSE.
Legături tehnice între oferte	Legăturile tehnice dintre ofertele de preț vor fi transmise de către FSE în același ID și/sau în ID consecutive.
Legături economice	Sunt permise legături între oferte, de tip multipart, și se permite ofertarea unor grupuri de oferte exclusive

b) volumul ofertei;

c) direcția ofertei: energie de echilibrare pozitivă (creștere de putere)/negativă (reducere de putere).

Articolul 59

Fiecare ofertă de energie de echilibrare pentru produsul standard de RRFm trebuie să respecte următoarele caracteristici statice definite în tabelul nr. 3:

Tabelul nr. 3 - Caracteristicile statice și valorile lor pentru oferta de energie de echilibrare pentru produsul standard de RRFm

Mod de activare	Manual
Tip de activare	Direct sau programat
Timpul de activare completă	12,5 min.
Cantitatea minimă	1 MW
Granularitatea ofertei	1 MW
Cantitatea maximă	9999 MW
Durata minimă de livrare a cantității maxime cerute	5 min.
Rezoluție de preț	0,01 €/MWh
Perioada de valabilitate	O activare programată poate avea loc doar la momentul activării programate. O activare directă poate avea loc la orice moment în timpul celor 15 minute după momentul activării programate.

Articolul 60

Livrarea energiei de echilibrare pentru produsul standard de RRFm din oferta activată direct include și următorul ID al celui la care face referire oferta.

Articolul 61

Caracteristicile variabile ale ofertei de energie de echilibrare pentru produsul standard de RRFm care urmează să fie stabilite de FSE, în timpul calificării tehnice sau la transmiterea ofertei RRFm, trebuie să includă:

a) parametri definiți din tabelul nr. 4:

Tabelul nr. 4 - Parametrii caracteristicilor variabile ale ofertei de energie de echilibrare pentru produsul standard de RRFm

Preț	Pozitiv, zero sau negativ, în lei/MWh, când se utilizează platforma PE și €/MWh când se utilizează platformele europene
Durata maximă de livrare a cantității maxime cerute	15 minute pentru activare programată 30 de minute pentru activare directă
Locație	România
Divizibilitate	Sunt permise oferte divizibile cu o granularitate la activare de 1 MW. Sunt permise oferte indivizibile care să reprezinte puterea minimă tehnică a unei/unui UFR/GFR.
Legături tehnice între oferte	FSE li se cere să transmită legăturile tehnice dintre ofertele transmise în același și/sau în ID consecutive.
Legături economice	Sunt permise legături între oferte, de tip multipart, și se permite ofertarea unor grupuri de oferte exclusive.

La data de 01-10-2022 Litera a) din Articolul 61 , Secțiunea 4.1 , Capitolul IV a fost modificată de Litera d), Punctul 3, Articolul I din ORDINUL nr. 121 din 28 septembrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 949 din 29 septembrie 2022

b) volumul ofertei;

c) sensul ofertei: energie de echilibrare pozitivă (creștere de putere)/negativă (reducere de putere).

Articolul 62

Fiecare ofertă de energie de echilibrare pentru produsul standard de RRFa trebuie să respecte următoarele caracteristici statice din tabelul nr. 5:

Tabelul nr. 5 - Caracteristicile statice și valorile lor pentru oferta de energie de echilibrare pentru produsul standard de RRFa

Mod de activare	Automat
Timpul de activare completă	7,5 min. până la data de 17 decembrie 2025 5 min. începând cu data de 18 decembrie 2025
Timpul de întârziere	30 sec.
Timpul de dezactivare	Nu va depăși timpul de activare completă.
Cantitatea minimă	1 MW
Granularitatea ofertei	1 MW
Cantitatea maximă	9.999 MW/Puterea maximă activată în timpul de activare completă a RRFa
Perioada de valabilitate	15 min. Prima perioadă de valabilitate începe la intervalul de timp al pieței 00,00. Perioadele de valabilitate sunt consecutive și nu se suprapun. O ofertă poate fi activată și dezactivată la orice moment în cadrul perioadei de valabilitate.
Timp minim între o dezactivare și o activare succesivă	0
Rezoluție de preț	0,01 €/MWh

Articolul 63

Caracteristicile variabile ale ofertei de energie de echilibrare pentru produsul standard de RRFa care urmează să fie stabilite de FSE, în timpul calificării tehnice sau la transmiterea ofertei RRFa, trebuie să includă:

a) parametri definiți din tabelul nr. 6:

Tabelul nr. 6 - Parametrii caracteristicilor variabile ale ofertei de energie de echilibrare pentru produsul standard de RRFa

Prețul	Pozitiv, zero sau negativ, în lei/MWh, când se utilizează platforma PE și €/MWh când se utilizează platformele europene.
Locație	România
Divizibilitate	Sunt permise numai oferte divizibile.

b) volumul ofertei;

c) direcția ofertei: energie de echilibrare pozitivă (creștere de putere)/negativă (reducere de putere);

d) perioada de valabilitate la care se referă oferta pentru produsul RRFa.

Secțiunea 4.2

Reguli de selectare a ofertelor de energie de echilibrare

Articolul 64

Selectarea ofertelor de energie de echilibrare pentru orice tip de produs standard se face în ordine de preț, folosind ordinele de merit pentru fiecare produs și pentru fiecare sens, astfel:

a) pentru ordinea de merit la creștere se ordonează ofertele în sens crescător al prețului, iar selectarea se face începând cu oferta cu cel mai mic preț, până se acoperă volumul de energie de echilibrare solicitat de OTS care utilizează platformele europene de echilibrare sau platforma PE pentru perioada în care OTS nu este conectat la platformele europene;

b) pentru ordinea de merit la scădere se ordonează ofertele în sens descrescător al prețului, iar selectarea se face începând cu oferta cu cel mai mare preț, până se acoperă volumul de energie de echilibrare solicitat de OTS care utilizează platformele europene de echilibrare sau platforma PE pentru perioada în care OTS nu este conectat la platformele europene.

La data de 31-03-2024 Articolul 64 , Secțiunea 4.2 , Capitolul IV a fost modificat de Litera a) , Punctul 2. , Articolul I din ORDINUL nr. 8 din 27 martie 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 267 din 28 martie 2024

Articolul 65

Selectarea ofertelor de energie de echilibrare a produselor standard RRFm și RRFa se realizează din ordinele de merit comune la nivel european sau ordinea de merit de pe platforma PE pentru perioada în care OTS nu este conectat la platformele europene, pe fiecare tip de produs. Funcția de optimizare a fiecărei platforme europene pentru tranzacționarea produselor standard de energie de echilibrare realizează selecțiile în funcție de prețuri și de capacitatea disponibilă pe liniile de interconexiune.

La data de 31-03-2024 Articolul 65 , Secțiunea 4.2 , Capitolul IV a fost modificat de Litera b) , Punctul 2. , Articolul I din ORDINUL nr. 8 din 27 martie 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 267 din 28 martie 2024

Articolul 66

OTS tranzacționează produsul standard RI de energie de echilibrare pe platforma PE a OTS până la momentul în care un OTS învecinat interconectat decide să utilizeze acest tip de produs și este posibilă tranzacționarea în comun a produsului standard RI pe platforma europeană dedicată.

Articolul 67

În fiecare interval orar al zilei D de livrare, OTS stabilește necesarul de energie de echilibrare pe tipuri de reglaj pentru ID-urile intervalului orar în curs și intervalului orar următor.

Articolul 68

În intervalul ID – 50 de minute și cel târziu ID – 35 de minute OTS stabilește necesarul de RI, face selecția ofertelor pe platforma PE a OTS și transmite dispozițiile de dispecer către FSE, pentru acest tip de produs, oricând între ID – 50 de minute și ID – 32 de minute pentru ID, sau ID și ID + 15 minute după închiderea porții pentru transmiterea ofertelor pentru ID + 15 minute.

Articolul 69

După ora de închidere a porților pentru energia de echilibrare, ID – 25 de minute pentru produsele standard RRFm și RRFa, OTS evaluează și filtrează ofertele primite de la FSE și transmite către platformele informatice europene dedicate următoarele date:

a) pentru produsul standard RRFm:

(i) ofertele de energie de echilibrare, necesarul de energie de echilibrare pentru activarea programată a produsului RRFm și capacitatea disponibilă pe liniile de interconexiune pentru respectivul ID;

(ii) ora de închidere a porții pentru transmiterea datelor de la pct. (i) este ID – 12 minute;

(iii) necesarul de energie de echilibrare pentru activarea directă a produsului standard RRFm poate fi transmis în orice moment de timp al zilei de livrare;

(iv) transmiterea dispozițiilor de dispecer se va face între ID – 10 minute și ID – 7,5 minute în cazul activării programate a produsului standard RRFm și imediat după primirea volumelor de energie de echilibrare selectate de algoritmul de optimizare a platformei europene în cazul activării directe;

b) pentru produsul standard RRFa:

(i) ofertele de energie de echilibrare primite de la FSE și capacitatea disponibilă pe liniile de interconexiune;

(ii) ora de închidere a porții pentru transmiterea datelor de la pct. (i) este ID – 10 minute.

Articolul 70

În cazul utilizării platformei PE sau în situația în care platforma europeană dedicată produsului mFRR nu funcționează pe o perioadă limitată, în intervalul ID-25 de minute și cel târziu ID-12 minute, OTS stabilește necesarul de RRFm, face selecția ofertelor pe platforma PE a OTS și transmite dispozițiile de dispecer între ID-15 minute și ID-7,5 minute în cazul activării programate și în orice moment al zilei de livrare D în cazul activării directe.

La data de 31-03-2024 Articolul 70 , Secțiunea 4.2 , Capitolul IV a fost modificat de Litera c) , Punctul 2. , Articolul I din ORDINUL nr. 8 din 27 martie 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 267 din 28 martie 2024

Articolul 71

În situația unor congestii interne, care pot apărea doar în apropierea ID și care impun selectarea anumitor UFR /GFR pentru creștere sau reducere de putere, OTS selectează ofertele marcate ca indisponibile pentru platformele europene sau platforma PE pentru perioada în care OTS nu este conectat la platformele europene, a acestor UFR/GFR, conform prevederilor art. 52 și 53.

La data de 31-03-2024 Art. 71 din Secțiunea 4.2, Capitolul IV a fost modificat de Litera d) , Punctul 2. , Articolul I din ORDINUL nr. 8 din 27 martie 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 267 din 28 martie 2024

Secțiunea 4.3

Tranzacții angajate pe PE

Articolul 72

Tranzacțiile angajate pe PE care sunt încheiate în conformitate cu prevederile de la secțiunea 4.2 sunt executate de OTS prin emiterea dispozițiilor de dispecer corespunzătoare către respectivul FSE.

Articolul 73

Conformarea cu dispozițiile de dispecer emise de OTS este obligatorie pentru FSE în cauză.

Articolul 74

În prima zi calendaristică care urmează zilei de livrare în cauză, OTS transmite pentru fiecare zi de livrare și pentru fiecare UFR/GFR al fiecărui FSE confirmările de tranzacție angajate, către FSE corespunzător.

Articolul 75

Fiecare confirmare de tranzacție angajată conține cel puțin următoarele informații:

a) codul de identificare pe PE al FSE;

b) codul de identificare pe PE al UFR sau GFR, după caz;

c) ziua de livrare, intervalul orar de livrare, ID;

d) toate elementele caracteristice ale tranzacției angajate: volum activat, preț, direcție de creștere/reducere pentru energia de echilibrare selectată din volumul de RRFa oferat;

- e) toate elementele caracteristice ale tranzacției angajate: volum activat, preț, direcție de creștere/reducere pentru energia de echilibrare selectată din volumul de RRFm oferat;
- f) toate elementele caracteristice ale tranzacției angajate: volum activat, preț, direcție de creștere/reducere pentru energia de echilibrare selectată din volumul de RI oferat.

Articolul 76

Prețul tranzacției angajate reprezintă prețul marginal stabilit conform Deciziei ACER nr. 1/2020, Deciziei ACER nr. 2/2020, Deciziei ACER nr. 3/2020 și conform Deciziei președintelui ANRE nr. 1.454/2021 privind aprobarea modificării cadrului de implementare a platformei europene pentru schimbul de energie de echilibrare din RI.

Articolul 77

Sunt acceptate contestații la conținutul confirmărilor de tranzacție angajată numai în cazul unor erori transmise din platformele europene, din platforma informatică a PE și/sau erori rezultate din acțiunile OTS.

La data de 31-03-2024 Articolul 77 , Secțiunea 4.3 , Capitolul IV a fost modificat de Litera e) , Punctul 2. , Articolul I din ORDINUL nr. 8 din 27 martie 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 267 din 28 martie 2024

Articolul 78

Orice contestație asupra conținutului unei confirmări de tranzacție angajată este transmisă la OTS de către FSE responsabil nu mai târziu de două zile calendaristice după transmiterea de către OTS a respectivei confirmări de tranzacție angajată.

Articolul 79

OTS informează FSE asupra acceptării sau respingerii contestației respective nu mai târziu de două zile lucrătoare după primirea contestației. În cazul acceptării unei contestații, OTS transmite FSE o confirmare de tranzacție angajată corectată.

Articolul 80

Dacă, în termenul prevăzut la [art. 78](#), un FSE nu transmite nicio contestație la confirmările de tranzacție angajată primite, acestea se consideră ca fiind acceptate.

Articolul 81

Nicio contestație transmisă nu exonerează respectivul FSE de îndeplinirea obligațiilor rezultate din tranzacțiile angajate contestate, corectate sau necorectate, după caz.

Articolul 82

În cazul în care achiziția de servicii de echilibrare sau activarea coordonată a energiei de echilibrare nu poate fi realizată se aplică procedurile de ultimă instanță, elaborate de OTS și publicate pe pagina proprie de internet.

Articolul 83

Procedurile de ultimă instanță sunt utilizate de OTS și FSE în cazul apariției condițiilor de nefuncționare, după cum urmează:

- a) incapacitatea totală sau parțială de funcționare sau altă defecțiune a sistemului PE sau a altui sistem informatic utilizat de OTS pentru primirea, verificarea și validarea ofertelor pe PE;
- b) incapacitatea totală sau parțială de funcționare sau altă defecțiune a sistemului PE sau a altui sistem informatic utilizat de OTS pentru procesarea și selectarea ofertelor pe PE, precum și de emiteră a dispozițiilor de dispecer;
- c) întreruperea liniilor de comunicație ale OTS pentru o perioadă mai mică de 30 de minute;
- d) incapacitatea totală sau parțială de funcționare a platformelor europene utilizate de OTS.

Articolul 84

Procedurile de ultimă instanță pot prevedea utilizarea unor mijloace alternative de comunicație, precum și extinderea sau decalarea oricăror termene-limită care trebuie respectate de OTS și FSE, inclusiv ora de închidere a PE.

Articolul 85

Atât OTS, cât și fiecare FSE specifică în convenția de participare la PE una sau mai multe persoane de contact în cazul apariției unei situații de nefuncționare, precum și numerele corespunzătoare de telefon, adrese de e-mail și fax. Atât OTS, cât și fiecare FSE se informează reciproc în cazul modificării acestor informații.

Secțiunea 4.4

Cereri elastice

La data de 01-10-2024 Capitolul IV a fost completat de Litera a) , Punctul 1. , Articolul I din ORDINUL nr. 60 din 28 august 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 867 din 29 august 2024

Articolul 86

(1) OTS are dreptul să introducă în orice interval de decontare cereri elastice pentru energia de echilibrare, conform unei proceduri proprii, în conformitate cu:

- a) Decizia ACER nr. 03/2020 privind implementarea cadrului de reglementare pentru platforma europeană de schimb pentru energia de echilibrare de restabilire a frecvenței cu activare manuală;
- b) Decizia ACER nr. 08/2024 privind implementarea cadrului de reglementare pentru platforma europeană de schimb pentru energia de echilibrare de restabilire a frecvenței cu activare automată.

(2) Ofertele alternative avute în vedere de către OTS sunt conforme cu prevederile paragrafului (70) din Decizia ACER nr. 03/2020 și se bazează pe produse de echilibrare standard sau specifice - locale.

(3) Caracteristicile produselor specifice - locale sunt elaborate de OTS în conformitate cu prevederile art. 26 din Regulamentul (UE) 2017/2.195 și aprobate de ANRE în temeiul prevederilor art. 5 alin. (4) al aceluiași regulament.

(4) În perioadele de funcționare a platformei PE deconectate de la platforma europeană se respectă suplimentar următoarele reguli:

- a) OTS introduce în fiecare interval de decontare cel puțin o cerere inelastică cu precizarea cantității de energie de echilibrare solicitată;
- b) OTS poate introduce în fiecare interval de decontare cereri elastice cu precizarea cantității de energie de echilibrare solicitate și a prețului pe care este dispus să îl plătească;
- c) prețul precizat la lit. b) nu poate fi mai mic decât prețul marginal rezultat din ordinea de merit aferentă cantității de energie solicitată prin cererea inelastică pentru energie de echilibrare la creștere, respectiv mai mare decât prețul marginal rezultat din ordinea de merit aferentă cantității de energie solicitată prin cererea inelastică pentru energie de echilibrare la reducere pentru intervalul de decontare respectiv.

(5) În vederea folosirii eficiente a rezervelor de energie de echilibrare, asigurării transparenței și a optimizării costurilor cu echilibrarea sistemului, OTS publică datele prevăzute la art. 12 din Regulamentul (UE) 2017/2.195 cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) nr. 543/2013 și ale art. 50 alin. (4) din Regulamentului (UE) 2019/943.

(6) În ziua următoare zilei de livrare, OTS publică cel puțin următoarele informații:

- a) prețurile oferite de fiecare participant la PE pentru fiecare interval de decontare din ziua precedentă pe tipuri de rezerve, atât la creștere, cât și la scădere;
- b) cantitatea și prețul de achiziție al energiei de echilibrare pe fiecare interval de decontare și tip de rezervă.

La data de 01-10-2024 Articolul 86 , Secțiunea 4.4 , Capitolul IV a fost modificat de Litera b) , Punctul 1. , Articolul I din ORDINUL nr. 60 din 28 august 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 867 din 29 august 2024

Capitolul V

Reguli privind decontarea FSE

Secțiunea 5.1

Prevederi generale

Articolul 87

Regulile pentru decontare din prezenta secțiune asigură cadrul pentru decontarea tranzacțiilor și stabilirea obligațiilor de plată și a drepturilor de încasare rezultate conform prevederilor prezentului regulament, între un FSE și OTS.

Articolul 88

Tranzacțiile pe PE stabilesc obligația respectivului FSE de a furniza energia de echilibrare către OTS, în conformitate cu specificațiile din ofertă și dispozițiile de dispecer emise de către OTS. Fiecare tranzacție va fi specifică unui anumit ID.

Articolul 89

Regulile prezentei secțiuni creează cadrul pentru:

- a) stabilirea unui program de determinare, confirmare/ contestare și transmitere a informațiilor necesare în vederea facturării și decontării pe PE;
- b) efectuarea calculului pentru stabilirea drepturilor de încasare și a obligațiilor de plată aferente tranzacțiilor încheiate pe PE;
- c) informarea părților în legătură cu obligațiile acestora de plată, respectiv cu drepturile acestora de încasare;
- d) facturarea și efectuarea plăților;
- e) stabilirea și utilizarea garanțiilor;
- f) măsuri în cazuri de neîndeplinire a obligațiilor.

Secțiunea 5.2

Reguli privind decontarea FSE pentru energia de echilibrare din produsele standard RI, RRFm, RRFa

Articolul 90

Decontarea energiei de echilibrare se face bloc pentru volumul de energie de echilibrare contractat pe fiecare ID fără a fi luate în considerare volumele de energie de echilibrare rezultate din variațiile de sarcină care depășesc o perioadă de 5 minute în intervalele adiacente ID luat în calcul.

Articolul 91

Stabilirea obligațiilor de plată/drepturilor de încasare pe piața de echilibrare se face în baza volumului contractat aferent ofertelor acceptate de energie de echilibrare în ordinea de merit și a prețurilor marginale pentru fiecare produs standard.

Articolul 92

OTS este partea contractantă pentru fiecare FSE, în toate tranzacțiile angajate pe PE.

Articolul 93

Plata pentru energia de echilibrare se face astfel:

- a)** energia de echilibrare pozitivă (creștere de putere) este plătită de OTS către FSE, dacă prețul este pozitiv;
- b)** energia de echilibrare negativă (reducere de putere) este plătită de OTS către FSE, dacă prețul este negativ;
- c)** energia de echilibrare pozitivă (creștere de putere) este plătită de FSE către OTS, dacă prețul este negativ;
- d)** energia de echilibrare negativă (reducere de putere) este plătită de FSE către OTS, dacă prețul este pozitiv.

Secțiunea 5.3

Abrogată.

La data de 19-10-2022 Secțiunea 5.3 din Capitolul V a fost abrogată de Litera e), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 94

Abrogat.

La data de 19-10-2022 Articolul 94 din Secțiunea 5.3 , Capitolul V a fost abrogat de Litera e), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 95

Abrogat.

La data de 19-10-2022 Articolul 95 din Secțiunea 5.3 , Capitolul V a fost abrogat de Litera e), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 96

Abrogat.

La data de 19-10-2022 Articolul 96 din Secțiunea 5.3 , Capitolul V a fost abrogat de Litera e), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 97

Abrogat.

La data de 19-10-2022 Articolul 97 din Secțiunea 5.3 , Capitolul V a fost abrogat de Litera e), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Secțiunea 5.4

Note lunare de regularizare/informare

Articolul 98

Pentru fiecare FSE, OTS întocmește o notă lunară de regularizare care cuprinde defalcăt volumele de energie contractate cu OTS pe PE și prețurile marginale stabilite din listele cu ordine de merit comune sau locale pentru fiecare tranzacție, în luna de livrare, pentru fiecare ID al lunii de livrare, pe fiecare tip de produs, separat pentru creștere de putere și pentru reducere de putere.

La data de 19-10-2022 Articolul 98 din Secțiunea 5.4 , Capitolul V a fost modificat de Litera f), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 99

OTS transmite FSE notele lunare de regularizare pe PE, în termen de 7 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii de livrare.

La data de 19-10-2022 Articolul 99 din Secțiunea 5.4 , Capitolul V a fost modificat de Litera f), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 100

Fiecare FSE verifică notele lunare de regularizare pe PE și, în cazul în care constată neconformități cu prevederile aplicabile, transmite la OTS, în termen de 2 zile lucrătoare de la primirea acestora, contestații motivate la notele lunare de regularizare.

La data de 19-10-2022 Articolul 100 din Secțiunea 5.4 , Capitolul V a fost modificat de Litera f), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 101

OTS analizează contestația FSE și răspunde la aceasta, motivat, în termen de o zi lucrătoare de la primirea contestației, refăcând calculele și corectând notele lunare de regularizare eronate.

La data de 19-10-2022 Articolul 101 din Secțiunea 5.4 , Capitolul V a fost modificat de Litera f), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 102

OTS transmite către FSE corespunzător nota lunară de regularizare pe PE, care cuprinde corecțiile rezultate în urma analizării contestațiilor primite, în termenul prevăzut la [art. 101](#); pentru FSE care n-au trimis contestații, se consideră valabile notele lunare de regularizare transmise la termenul inițial.

La data de 19-10-2022 Articolul 102 din Secțiunea 5.4 , Capitolul V a fost modificat de Litera f), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 103

OTS transmite către ODDPRE, în termen de 10 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii de livrare, o notă lunară de regularizare care cuprinde defalcăt volumele de energie de echilibrare contractate cu OTS pentru echilibrarea SEN și prețurile marginale stabilite din listele cu ordine de merit comune sau locale pentru fiecare tranzacție, volumele de energie de echilibrare contractate pentru echilibrarea altor sisteme europene și volumele activate de energie de echilibrare pentru procesul de stabilizare a frecvenței, pentru fiecare ID al lunii de livrare, pe fiecare tip de produs, separat pentru creștere de putere și pentru reducere de putere; aceste date sunt folosite de ODDPRE în calculul dezechilibrelor cantitative ale PRE și ale costurilor, veniturilor și costurilor cu echilibrarea, conform prevederilor din Regulamentul privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 127/2021, cu modificările ulterioare.

La data de 19-10-2022 Articolul 103 din Secțiunea 5.4 , Capitolul V a fost modificat de Litera f), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 104

În fiecare lună calendaristică, OTS efectuează calculele în vederea decontării pe PE după transmiterea notelor lunare de regularizare pe PE, conform prevederilor [art. 102](#) și [103](#).

La data de 19-10-2022 Articolul 104 din Secțiunea 5.4 , Capitolul V a fost modificat de Litera f), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 105

Pentru fiecare FSE, OTS determină valoarea drepturilor lunare de încasare prin însumarea valorilor pe fiecare ID ale drepturilor de încasare și separat valoarea obligațiilor lunare de plată prin însumarea obligațiilor de plată pe fiecare ID, corespunzătoare respectivului FSE.

La data de 19-10-2022 Articolul 105 din Secțiunea 5.4 , Capitolul V a fost modificat de Litera f), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 106

Pentru fiecare FSE, OTS întocmește o notă de informare pentru decontarea lunară, care conține cel puțin următoarele informații:

a) situația lunară privind volumul de energie de echilibrare contractat de FSE cu OTS, defalcată pe tipuri de produse de echilibrare, separat pentru creștere de putere și pentru reducere de putere, precum și prețurile corespunzătoare;

b) valoarea drepturilor lunare de încasare pentru echilibrare și a obligațiilor lunare de plată pentru echilibrare, determinate conform prevederilor [art. 105](#).

La data de 19-10-2022 Articolul 106 din Secțiunea 5.4 , Capitolul V a fost modificat de Litera f), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 107

OTS pune la dispoziția FSE, în platforma informatică dedicată, notele de informare pentru decontarea lunară stabilite conform prevederilor [art. 106](#), nu mai târziu de 3 zile lucrătoare de la transmiterea notei lunare de regularizare pe PE către FSE, prevăzută la [art. 103](#).

La data de 19-10-2022 Articolul 107 din Secțiunea 5.4 , Capitolul V a fost modificat de Litera f), Punctul 1, Articolul 4 din ORDINUL nr. 124 din 5 octombrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1014 din 19 octombrie 2022

Articolul 108

Platforma informatică dedicată consemnează și reține data la care orice notă elaborată de OTS conform prevederilor prezentului regulament a fost făcută disponibilă părților implicate.

Secțiunea 5.5

Facturarea obligațiilor de plată/drepturilor de încasare

Articolul 109

OTS emite facturi în moneda națională a României la cursul de schimb publicat de Banca Națională a României pentru fiecare zi de livrare, către fiecare FSE cuprinzând sumele aferente obligațiilor de plată/drepturilor de încasare ale respectivului FSE către OTS conform informațiilor din nota de informare pentru decontarea lunară prevăzută la [art. 106](#).

Articolul 110

Fiecare FSE emite o factură către OTS cuprinzând sumele corespunzătoare obligațiilor de plată ale OTS către respectivul FSE, conform informațiilor din nota de informare pentru decontarea lunară prevăzută la [art. 106](#).

Articolul 111

Facturile sunt emise în prima zi lucrătoare după punerea la dispoziție pe platforma informatică dedicată a notei de informare pentru decontarea lunară.

Articolul 112

Facturile se emit astfel:

a) pentru energia de echilibrare pentru creștere de putere:

(i) FSE va factura către OTS drepturile de încasare pentru valorile cantităților de energie de echilibrare la creștere de putere, corespunzătoare prețurilor pozitive ale tranzacțiilor angajate, stabilite conform notei de informare pentru decontarea lunară pe PE;

(ii) OTS va factura obligația de plată a FSE pentru valorile cantităților de energie de echilibrare la creștere de putere, corespunzătoare prețurilor negative ale tranzacțiilor angajate, stabilite conform notei de informare pentru decontarea lunară pe PE;

(iii) FSE va factura livrare gratuită către OTS, pentru valorile cantităților de energie de echilibrare la creștere de putere, corespunzătoare prețurilor negative ale tranzacțiilor angajate, stabilite conform notei de informare pentru decontarea lunară pe PE;

b) pentru energia de echilibrare pentru reducere de putere:

(i) OTS va factura către FSE obligațiile de plată pentru valorile cantităților de energie de echilibrare la reducere de putere, corespunzătoare prețurilor pozitive ale tranzacțiilor angajate, stabilite conform notei de informare pentru decontarea lunară pe PE;

(ii) FSE va factura către OTS drepturile de încasare pentru valorile cantităților de energie de echilibrare la reducere de putere, corespunzătoare prețurilor negative ale tranzacțiilor angajate, stabilite conform notei de informare pentru decontarea lunară pe PE;

(iii) OTS va factura către FSE livrare gratuită pentru valorile cantităților de energie de echilibrare activate la reducere de putere, corespunzătoare prețurilor negative ale tranzacțiilor angajate, stabilite conform notei de informare pentru decontarea lunară pe PE.

Articolul 113

Factura aferentă obligației de plată a FSE/OTS se emite și se transmite prin poștă electronică, sub formă de fișier tip pdf. Data primirii poștei electronice este considerată data primirii facturii. Originalul facturii se transmite FSE /OTS la cerere, prin serviciul de curierat rapid, contravaloarea serviciului de curierat fiind suportată de către solicitant.

Articolul 114

Facturile vor fi plătite de părțile în cauză într-un interval de 7 zile lucrătoare de la data emiterii acestora.

Articolul 115

În cazul în care o sumă facturată de una dintre părți este contestată integral sau parțial de cealaltă parte, partea debitoare va efectua plata integral în condițiile [art. 114](#) și va înainta în termen de o zi lucrătoare de la data

publicării pe platforma PE a notelor de informare prevăzute la [art. 106](#) o notă explicativă părții creditoare, cuprinzând obiecțiile sale. Partea creditoare analizează contestația primită și dacă constată existența unei informații eronate reface calculele și transmite o notă de corectare tuturor părților implicate nu mai târziu de 10 zile lucrătoare de la data la care nota eronată a fost transmisă FSE și/sau publicată de OTS.

Articolul 116

Plata facturilor prevăzute la [art. 114](#) va fi efectuată de FSE/OTS prin orice mijloc legal de plată prevăzut de legislația în vigoare. Plățile se consideră efectuate la data la care valorile corespunzătoare au fost debitate sau creditate în contul bancar de echilibrare deschis de OTS.

Secțiunea 5.6

Efectuarea plăților, executarea garanțiilor și penalități de întârziere pe PE

Articolul 117

OTS actualizează, în urma unui proces de consultare publică, procedurile pentru efectuarea plăților conform prevederilor secțiunii referitoare la facturarea obligațiilor de plată/drepturilor de încasare pe PE și publică aceste proceduri pe pagina proprie de internet.

Articolul 118

Procedurile elaborate conform prevederilor [art. 117](#) includ modalități de confirmare a plăților și mențiuni privind executarea garanțiilor în cazul plăților întârziate.

Articolul 119

Fiecare parte care primește o factură trebuie să plătească valoarea cuprinsă în respectiva factură, la data-limită de plată, indiferent dacă există sau nu o dispută în legătură cu sumele corespunzătoare.

Articolul 120

Orice FSE, precum și OTS trebuie să plătească o penalizare de întârziere celeilalte părți în oricare din următoarele cazuri:

- a) dacă respectivul FSE sau OTS nu a achitat sumele datorate până la data-limită de plată;
- b) dacă respectivul FSE sau OTS trebuie să efectueze o plată corespunzătoare soluționării unei dispute din care au rezultat plăți întârziate;
- c) dacă respectivul FSE sau OTS trebuie să efectueze o plată corespunzătoare soluționării unei dispute pentru care sumele care fac obiectul disputei au fost achitate la timp, dar contestate în mod justificat de cealaltă parte.

Articolul 121

Rata dobânzii care se aplică în toate cazurile prevăzute la [art. 120](#) pentru fiecare zi de întârziere începând cu prima zi lucrătoare după termenul-limită de plată este egală cu nivelul penalității de întârziere percepute pentru neplata la termen a obligațiilor către bugetul de stat, cu condiția ca valoarea totală a penalităților să nu depășească valoarea sumei datorate.

Articolul 122

Un FSE se află într-o situație de neîndeplinire a obligațiilor de plată în oricare din următoarele cazuri:

- a) dacă acesta nu îndeplinește cerințele privind garanțiile;
- b) dacă acesta nu își îndeplinește obligațiile rezultate din decontare în conformitate cu prevederile prezentului regulament până la datele-limită corespunzătoare;
- c) dacă acesta intră în faliment.

Articolul 123

OTS elaborează în urma unui proces de consultare publică procedurile aplicabile pentru situații de neîndeplinire a obligațiilor de plată. Acestea includ, fără a se limita la acestea: instrucțiuni pentru creșterea garanției, blocarea plăților datorate respectivei părți sau compensarea obligațiilor de plată cu drepturile de încasat sau utilizarea garanției disponibile pentru asigurarea plăților.

Secțiunea 5.7

Contestații la notele de regularizare și/sau la notele de informare pentru decontarea lunară

Articolul 124

Dacă o notă de informare pentru decontare sau o notă de regularizare transmisă sau postată pe platforma informatică dedicată, de către OTS, conform prevederilor prezentului regulament, este incorectă, oricare dintre părțile implicate o poate contesta la OTS și poate pune în discuție orice element sau calcul cuprins în respectiva notă.

Articolul 125

Orice contestație va fi transmisă de partea implicată printr-o notificare pe e-mail sau fax către OTS. Notificarea trebuie să specifice în mod clar perioada de timp vizată, cum ar fi ziua de livrare, ID, data emiterii respectivei

note, elementul contestat, motivul contestării, valoarea cerută, dacă este cazul, și va fi însoțită de orice probă disponibilă care poate să vină în sprijinul contestației.

Articolul 126

Orice parte implicată poate contesta o notă de informare pentru decontare sau o notă de regularizare emisă de OTS conform prevederilor prezentului regulament, într-un interval de 3 zile lucrătoare de la data la care nota contestată a fost transmisă sau postată pe platforma informatică dedicată.

Articolul 127

Dacă o parte implicată nu a transmis nicio contestație în legătură cu o notă de informare pentru decontare sau o notă de regularizare emisă conform prevederilor prezentului regulament în termenul prevăzut la [art. 126](#), nota respectivă se consideră că a fost acceptată de respectiva parte implicată.

Articolul 128

OTS analizează orice contestație transmisă conform prevederilor [art. 126](#), nu mai târziu de o zi lucrătoare de la primirea acesteia.

Articolul 129

Atunci când verifică o notă de informare pentru decontare sau o notă de regularizare contestată, emitentul poate solicita părților implicate informații suplimentare. Dacă informațiile suplimentare solicitate nu sunt furnizate de partea implicată, emitentul este îndreptățit să respingă contestația respectivă.

Articolul 130

Emitentul va informa părțile implicate în legătură cu rezultatul verificărilor efectuate. Dacă o notă contestată a fost incorectă, emitentul va reface calculele și va transmite o notă corectată tuturor părților implicate.

Articolul 131

Dacă OTS constată existența unei informații eronate într-o notă de informare pentru decontare sau într-o notă de regularizare transmisă sau postată pe platforma informatică dedicată conform prevederilor prezentului regulament, acesta reface calculele și transmite o notă corectată tuturor părților implicate în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 10 zile lucrătoare de la data la care nota eronată a fost transmisă FSE și/sau publicată de OTS.

Articolul 132

În cazul nerespectării termenelor de emitere, contestare, verificare, corectare, transmitere și/sau publicare a notelor de regularizare sau a notelor de informare pentru decontare prevăzute în prezentul regulament, părțile implicate pot să sesizeze în scris ANRE în termen de 3 zile lucrătoare de la data constatării acestor abateri.

Secțiunea 5.8

Fișe de decontare și conturi bancare

Articolul 133

OTS urmărește separat fiecare categorie de obligații de plată/drepturi de încasare în relația sa cu FSE, prin înființarea fișelor de decontare pentru energia de echilibrare contractată pe PE, pentru fiecare FSE.

Articolul 134

Fiecare FSE este titularul de fișă pentru fișa de decontare corespunzătoare înființată de OTS conform prevederilor [art. 133](#).

Articolul 135

OTS stabilește fișele de decontare prevăzute la [art. 133](#) pentru titularul de fișă corespunzător, după înregistrarea acestuia ca FSE, dar nu mai târziu de data la care înregistrarea acestuia ca FSE devine efectivă.

Articolul 136

Obligațiile de plată și drepturile de încasare înregistrate de OTS în fișele de decontare stabilite la [art. 133](#) se întemeiază pe relația contractuală dintre OTS, pe de o parte, și titularul de fișă, pe de altă parte, formalizată prin semnarea Convenției de participare la PE, ale cărei dispoziții reflectă prevederile prezentului regulament.

Articolul 137

Fiecare titular de fișă este îndreptățit să solicite oricând OTS informații în legătură cu situația oricăreia dintre fișele proprii înființate de OTS. După înregistrarea unei astfel de solicitări, OTS transmite titularului de fișă informațiile solicitate în maximum 3 zile lucrătoare, informații care pot include soldul fișei/fișelor respective pentru ultimele 3 luni, precum și orice sume debitate sau creditate într-o fișă, împreună cu datele și motivele acestor operațiuni.

Articolul 138

OTS poate de asemenea să își îndeplinească obligațiile prevăzute la [art. 133](#) prin adoptarea măsurilor de ordin tehnic necesare pentru ca fiecare titular de fișă să poată avea acces direct la toate informațiile relevante în legătură cu oricare dintre fișele proprii.

Articolul 139

Fiecare participant care se înregistrează în calitate de FSE deschide un cont bancar pentru echilibrare la o bancă de decontare.

Articolul 140

În scopul îndeplinirii obligațiilor sale conform prezentului regulament, OTS deschide la o bancă comercială de pe teritoriul României un cont bancar pentru echilibrare pentru încasările și plățile aferente tranzacțiilor încheiate pe PE.

Articolul 141

Titularii de cont asigură solvabilitatea conturilor bancare pentru echilibrare proprii la datele scadente stabilite conform prevederilor prezentului regulament.

Articolul 142

Conturile bancare prevăzute la [art. 139](#) și [140](#) sunt deschise în moneda națională a României.

Secțiunea 5.9

Garanții de plată a obligațiilor pe PE

Articolul 143

OTS are dreptul să solicite constituirea unei garanții înainte ca respectivul operator să fie înregistrat ca FSE; în cazul în care FSE nu și-a transferat responsabilitatea echilibrării altei PRE și nu a preluat alți participanți în PRE înregistrată de el în conformitate cu prevederile din [Regulamentul privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea](#), aprobat prin [Ordinul președintelui ANRE nr. 127/2021](#), OTS poate accepta o garanție comună pentru obligațiile de plată ale operatorului atât în calitate de FSE, cât și de PRE.

Articolul 144

OTS elaborează, în urma unui proces de consultare publică, procedurile pentru determinarea necesarului și a tipurilor de garanții solicitate, procedurile pentru realizarea și verificarea constituirii garanțiilor și suplimentării acestora, dacă este cazul, precum și procedurile de utilizare a disponibilului rămas din garanția depusă de către FSE. Nivelul garanției solicitate ține seama de probabilitatea ca diferența dintre obligațiile de plată și drepturile de încasare ale FSE la nivel lunar către OTS să fie pozitivă și este adaptată în conformitate cu eventualele întârzieri la plată înregistrate în perioade anterioare. OTS publică procedurile pe pagina proprie de internet.

Capitolul VI

Agregarea locurilor de consum, a instalațiilor de stocare a energiei și a instalațiilor de producere a energiei electrice

Articolul 145

Condițiile de agregare a unităților generatoare, unităților consumatoare aparținând mai multor locuri de consum sau locuri de consum și de producere, unităților de stocare a energiei și/sau unităților de furnizare a rezervelor sunt următoarele:

- a)** pot fi agregate unități generatoare sau unități consumatoare sau unități de stocare din toate categoriile (A, B, C, D), clasificate în conformitate cu prevederile [Ordinului președintelui ANRE nr. 79/2016](#) pentru aprobarea clasificării unităților generatoare și a centralelor electrice;
- b)** pentru un GFR format din mai multe unități generatoare, unități consumatoare aparținând mai multor locuri de producere, locuri de consum sau unități de stocare a energiei și/sau unități de furnizare a rezervelor situate în zone de rețea diferite, în situația apariției unei congestii de rețea, creșterea/reducerea de putere se va realiza la dispoziția dispecerului, prin indicarea entităților componente la care trebuie modificat punctul de funcționare pentru eliminarea congestiei.

Articolul 146

GFR trebuie să respecte toate condițiile și cerințele de calificare tehnică a unui GFR conform secțiunii referitoare la calificarea tehnică a furnizorilor de servicii de echilibrare pentru RI, RRFm, RRFa și RSF.

Articolul 147

În funcționarea curentă a unui GFR, OTS are dreptul de a limita sau a exclude unități generatoare, locuri de consum cu consum comandabil, instalații de stocare care aparțin acestuia de la furnizarea uneia sau mai multor rezerve de echilibrare, inclusiv RSF, în baza unor argumente tehnice, cum ar fi distribuția geografică a entităților componente GFR, pentru a asigura siguranța în funcționare a SEN.

Capitolul VII

Reguli pentru achiziția și transferul de capacitate pentru echilibrare

Secțiunea 7.1

Achiziția capacității pentru echilibrare

Articolul 148

OTS achiziționează capacitatea pentru echilibrare, prin mecanisme de piață de la FSE calificați care au semnat cu OTS contractul-cadru de furnizare a capacității pentru echilibrare, în condiții de transparență, acces neîngrădit și eficiență economică. OTS elaborează în urma unui proces de consultare publică contractul-cadru de furnizare a capacității pentru echilibrare și îl publică pe pagina proprie de internet.

Articolul 149

Anterior achiziționării capacității necesare pentru echilibrare, OTS:

- a) stabilește una sau mai multe perioade de achiziție;
- b) determină periodic cantitățile de capacitate necesare pentru echilibrare, aferente fiecărui tip de rezervă pentru restabilirea frecvenței și a rezervelor de înlocuire, separat pentru creștere și reducere, pentru fiecare interval de decontare al perioadei de achiziție corespunzătoare, în temeiul normelor în materie de dimensionare, astfel cum sunt prevăzute la art. 157 și 160 din [Regulamentul \(UE\) 2017/1.485](#).

Articolul 150

Principalele caracteristici ale unei oferte de capacitate pentru echilibrare sunt definite în tabelul nr. 7:

Tabelul nr. 7 - Principalele caracteristici ale unei oferte de capacitate pentru echilibrare

Prețul	Pozitiv sau zero în lei/MWh
Rezoluție preț	0,01 lei/MWh
Cantitate minimă și granularitate	1 MW
Cantitate maximă oferte indivizibile	Nu trebuie să depășească cantitatea stabilită la art. 58 și 61 .
Locația ofertei	România
Rezoluția intervalului de decontare	15 min.

Articolul 151

Fiecare ofertă de capacitate pentru echilibrare transmisă de FSE trebuie să conțină:

- a) volumul ofertei în MW;
- b) prețul ofertei în lei/MWh;
- c) durata minimă între perioada de dezactivare și următoarea activare;
- d) tipul de ofertă: divizibilă cu granularitate de 1 MW sau indivizibilă;
- e) locația ofertei.

Articolul 152

Lista produselor standard pentru capacitatea de echilibrare este definită în tabelul nr. 8:

Tabelul nr. 8*) - Lista produselor standard pentru capacitatea de echilibrare

<i>Produsul standard R1</i>	1	2	3	4		
Perioada de valabilitate	15 minute	1 oră	4 ore	1 zi		
Durata minimă între perioada de dezactivare și următoarea activare	0 minute					
Direcția	Pozitivă sau negativă					
<i>Produsul standard RRFm</i>	1	2	3	4	5	6
Perioada de valabilitate 15 minute	15 minute		1 oră		4 ore	1 zi
Durata minimă între perioada de dezactivare și următoarea activare	0	0-8 ore	0	0-8 ore	0	0
Direcția	Pozitivă sau negativă					
<i>Produsul RRFa</i>	1	2	3	4		
Perioada de valabilitate	15 minute	1 oră	4 ore	1 zi		
Durata minimă între perioada de dezactivare și următoarea activare	0 minute					
Direcția	Pozitivă sau negativă					

Tabelul nr. 8 este reprodus în facsimil.

Articolul 153

Achizițiile de capacitate pentru echilibrare sunt efectuate prin intermediul licitațiilor zilnice pentru o durată contractuală de maximum o zi.

Articolul 154

O perioadă de achiziție poate fi limitată la o zi sau/și intervale de decontare în cadrul perioadei respective, ore de zi sau de noapte, ore de vârf sau de gol de sarcină sau alte tipuri de intervale.

Articolul 155

Cantitățile necesare de capacități de echilibrare se achiziționează de către OTS prin mecanisme de piață, licitație concurențială pe întreaga perioadă de achiziție, separat pentru creștere și reducere de putere, pentru fiecare categorie de capacitate de echilibrare și pentru fiecare interval de decontare din perioada respectivă.

Articolul 156

OTS publică cantitățile de capacitate pentru echilibrare necesar a fi achiziționate în perioada de achiziție respectivă și anunță detaliile referitoare la licitație, cu cel mult o zi înainte de ziua în care are loc licitația.

Articolul 157

Fiecare FSE transmite OTS ofertele sale de capacitate pentru echilibrare. Ofertele de capacitate de echilibrare se transmit agregat pentru toate unitățile de furnizare a rezervelor/grupurile de furnizare a rezervelor calificate pentru fiecare tip de produs standard, pentru care FSE a obținut calificare tehnică.

Articolul 158

Fiecare FSE care participă la procesul de achiziție a capacității pentru echilibrare transmite și are dreptul de a actualiza ofertele de capacitate pentru echilibrare până înainte de ora de închidere a porții pentru procesul de achiziție.

Articolul 159

OTS stabilește și publică conținutul și formatul-cadru al ofertelor, modul de transmitere și de validare a acestora în cadrul unei proceduri elaborate de acesta.

Articolul 160

OTS validează ofertele FSE imediat după primire și respinge ofertele care nu îndeplinesc cerințele privind formatul-cadru și/sau cele în care capacitatea oferită depășește valoarea totală calificată pentru un FSE, pentru un anumit tip de produs standard. În cazul în care respinge o ofertă, OTS informează FSE respectiv și îi comunică motivele respingerii.

Articolul 161

Imediat după ora de închidere a porții pentru procesul de achiziție, OTS alocă capacitatea pentru echilibrare ofertată în respectiva licitație pe baza prețului de ofertă după cum urmează:

- a) ofertele sunt ordonate crescător în funcție de preț; ofertele cu același preț sunt ordonate cronologic în funcție de marca de timp;
- b) dacă suma capacităților oferite de FSE este mai mică sau egală cu capacitatea pentru echilibrare ce trebuie alocată prin această licitație, toate ofertele vor fi complet acceptate;
- c) dacă suma capacităților oferite de FSE este mai mare decât capacitatea pentru echilibrare ce trebuie alocată prin această licitație, ofertele sunt acceptate în ordinea de la lit. a) până la ultima ofertă care completează capacitatea pentru echilibrare necesară care poate fi acceptată total sau parțial.

La data de 01-06-2024 Articolul 161 , Secțiunea 7.1 , Capitolul VII a fost modificat de Litera a) , Punctul 3. , Articolul I din ORDINUL nr. 18 din 30 mai 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 504 din 30 mai 2024

Articolul 162

Prețul plătit de către OTS, corespunzător fiecărei oferte acceptate a unui FSE, reprezintă prețul din oferta acceptată a respectivului FSE.

La data de 01-06-2024 Articolul 162 , Secțiunea 7.1 , Capitolul VII a fost modificat de Litera b) , Punctul 3. , Articolul I din ORDINUL nr. 18 din 30 mai 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 504 din 30 mai 2024

Articolul 163

FSE pot contesta rezultatele licitației numai în cazul în care există indicii temeinice ale unor neconformități în procesul de evaluare al licitației. Contestația se va transmite în termen de o oră de la publicarea rezultatului licitației.

Articolul 164

Rezultatul analizei contestației va fi comunicat de către OTS în termen de 3 ore de la primirea contestației.

Articolul 165

Fiecare FSE care deține un contract pentru furnizarea capacității pentru echilibrare transmite la OTS ofertele de energie de echilibrare corespunzătoare volumului, produselor și altor cerințe prevăzute în contractul de furnizare a capacității pentru echilibrare.

Articolul 166

Rezultatul fiecărei licitații pentru capacitatea de echilibrare se consemnează în anexe la contractele pentru furnizarea capacității pentru echilibrare încheiate între OTS și FSE.

Articolul 167

În prima zi calendaristică care urmează zilei de livrare în cauză, OTS transmite pentru fiecare zi de livrare și pentru fiecare UFR/GFR al fiecărui FSE confirmările privind cantitățile realizate (puse la dispoziția OTS) din totalul capacităților contractate.

Articolul 168

Sunt acceptate contestații la conținutul confirmărilor privind cantitățile realizate numai în cazul unor erori rezultate din acțiunile OTS.

Articolul 169

Orice contestație asupra conținutului unei confirmări privind cantitățile realizate este transmisă la OTS de către FSE responsabil, nu mai târziu de o zi lucrătoare după transmiterea de către OTS a respectivei confirmări privind cantitățile realizate.

Articolul 170

OTS informează FSE asupra acceptării sau respingerii contestației respective nu mai târziu de o zi lucrătoare după primirea contestației. În cazul acceptării unei contestații, OTS transmite FSE o confirmare privind cantitățile realizate corectate, în aceeași zi.

Articolul 171

Dacă, în perioada prevăzută la [art. 169](#), un FSE nu transmite nicio contestație la confirmările primite privind cantitățile realizate, acestea se consideră ca fiind acceptate.

Articolul 172

Orice contestație transmisă nu exonerează respectivul FSE de îndeplinirea obligațiilor rezultate din contractele încheiate.

Articolul 173

Pentru fiecare FSE, OTS întocmește o notă lunară de regularizare care cuprinde defalcat volumele de capacitate contractată realizată și prețurile rezultate din licitație, în termen de 3 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii de livrare.

Articolul 174

Fiecare FSE care a încheiat un contract de capacitate cu OTS verifică nota lunară de regularizare și în cazul în care constată neconformități cu prevederile aplicabile, transmite la OTS, în termen de o zi lucrătoare de la primirea acesteia, contestații motivate la nota lunară de regularizare.

Articolul 175

OTS analizează contestația FSE și răspunde la aceasta, motivat, în termen de o zi lucrătoare de la primirea contestației, refăcând calculele și corectând notele lunare de regularizare eronate.

Articolul 176

Pentru FSE care n-au trimis contestații se consideră valabile notele lunare de regularizare transmise la termenul inițial.

Articolul 177

Pentru capacitățile de echilibrare contractate și indisponibile pentru PE, incluzând lipsa ofertelor de preț pe PE pentru capacitățile respective, FSE va plăti către OTS o penalizare specifică corespunzătoare a 100% din prețul de contract rezultat din licitație.

Articolul 178

Fiecare FSE emite o factură către OTS cuprinzând sumele corespunzătoare cantităților realizate din capacitățile de echilibrare contractate, conform informațiilor din nota de regularizare prevăzută la [art. 173](#).

Articolul 179

Facturile sunt emise în prima zi lucrătoare după punerea la dispoziție a notei de regularizare sau, dacă este cazul, conform notei de regularizare revizuite în urma corecțiilor.

Articolul 180

(1) OTS plătește sumele aferente capacităților de echilibrare realizate, în termen de 5 zile de la primirea facturilor de la FSE.

(2) În cazul neîndeplinirii în termen de 30 de zile de la data scadenței a obligațiilor prevăzute la [alin. \(1\)](#) cumpărătorul va plăti, în afara sumei datorate, majorări de întârziere la această sumă, corespunzătoare ca procent majorării de întârziere datorate pentru neplata la termen a obligațiilor către bugetul de stat, pentru fiecare zi de întârziere, până în ziua plății (exclusiv). Valoarea totală a penalităților nu poate depăși valoarea sumei datorate.

Articolul 181

OTS elaborează și publică pe pagina proprie de internet procedura privind modul de achiziționare a capacității pentru echilibrare, procedură care va fi supusă unui proces de consultare publică.

Secțiunea 7.2

Transferul capacității pentru echilibrare

Articolul 182

FSE pot să își transfere obligațiile privind furnizarea de capacitate pentru echilibrare.

Articolul 183

Transferul capacității pentru echilibrare este permis până cu cel puțin o oră înainte de începerea zilei de livrare, FSE având obligația informării imediate a OTS despre respectivul transfer.

Articolul 184

Transferul capacității pentru echilibrare este permis dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

- a) FSE care preia obligația de furnizare a capacității a trecut procesul de calificare tehnică în ceea ce privește capacitatea pentru echilibrare care face obiectul transferului;
- b) se preconizează că transferul capacității pentru echilibrare nu va pune în pericol siguranța în funcționare.

Articolul 185

În cazul în care OTS nu permite transferul capacității pentru echilibrare, acesta trebuie să motiveze refuzul tuturor FSE implicați.

Articolul 186

Transferul capacității pentru echilibrare se consemnează în anexe la contractele pentru furnizarea capacității pentru echilibrare încheiate între OTS și FSE care au participat la transfer.

Notă

Conform [alin. \(3\) al art. 7 din Ordinul nr. 127/2021](#), astfel cum a fost modificat prin [Ordinul nr. 18 din 30 mai 2024](#), publicat în Monitorul Oficial nr. 504 din 30 mai 2024, prevederile capitolului [VII](#) se aplică de la data de 1 septembrie 2024.

Capitolul VIII

Consecințele în cazul nerespectării clauzelor și condițiilor aplicabile furnizorilor de servicii de echilibrare pentru RI, RRFm și RRFa

Articolul 187

În cazul în care un FSE nu respectă condițiile tehnice de furnizare a produselor standard pentru care a fost calificat cel puțin pentru două situații în decurs de o lună, OTS poate decide să diminueze capacitatea de echilibrare calificată a respectivei(ului)(lor) UFR/GFR sau îi poate retrage calificarea tehnică FSE pentru rezerva de echilibrare a UFR/GFR neconformă, în conformitate cu prevederile procedurii prevăzute la [art. 37](#). În toate situațiile OTS va analiza motivele prezentate de FSE și va lua decizia în mod argumentat.

Articolul 188

În cazul în care un FSE nu respectă condițiile impuse de prevederile prezentului regulament privind plățile pe PE se aplică măsurile prevăzute la secțiunea referitoare la efectuarea plăților, executarea garanțiilor și penalități de întârziere pe PE.

Articolul 189

În cazul în care un FSE nu respectă obligația de a pune la dispoziția PE capacitatea de echilibrare contractată se aplică prevederile [art. 187](#).

Capitolul IX

Reguli pentru achiziția, transferul de capacitate și decontarea RSF

Secțiunea 9.1

Reguli și condiții pentru furnizorii de RSF

Articolul 190

OTS achiziționează capacitate de RSF, prin mecanisme de piață de la furnizori de RSF calificați care au semnat cu OTS contractul-cadru de furnizare a acestui tip de rezervă, în condiții de transparență, acces neîngrădit și eficiență economică.

Articolul 191

La piața de capacitate de RSF au dreptul să participe doar furnizori de RSF care dețin calificare tehnică pentru acest tip de rezervă, în conformitate cu prevederile art. 154 din [Regulamentul \(UE\) 2017/1.485](#). Procesul de calificare pentru RSF este descris în procedura de calificare tehnică pentru furnizarea serviciilor de sistem, aprobată prin ordin al președintelui ANRE.

Articolul 192

Tranzacțiile încheiate între furnizorul de RSF și OTS stabilesc obligația respectivului furnizor de RSF de a furniza energia corespunzătoare capacității de RSF câștigate pentru ID respectiv.

Articolul 193

Energia corespunzătoare capacității de RSF câștigate este utilizată în cadrul SEN în conformitate cu variația de frecvență din ID respectiv și caracteristicile RSF calificate.

Articolul 194

Energia corespunzătoare capacității de RSF câștigate se livrează fizic și se monitorizează în intervalul de dispecerizare în punctele de livrare unde entitățile componente ale furnizorului de RSF sunt racordate la SEN.

Articolul 195

OTS și furnizorii de RSF au obligația monitorizării RSF ex post și/sau în timp real, necesar a fi activate și a celei activate.

Articolul 196

Furnizorii de RSF trebuie să se asigure că sunt posibile monitorizarea activării RSF la nivelul entităților furnizoare, dar și la nivelul UFR sau GFR și transmiterea în timp real către OTS a datelor/înregistrărilor solicitate.

Articolul 197

OTS elaborează și publică pe pagina proprie de internet procedura privind monitorizarea activării RSF în funcționarea curentă a UFR/GFR, procedură care va fi supusă unui proces de consultare publică.

Articolul 198

În cazul unei indisponibilități a unei entități componente a furnizorului de RSF sau în cazul în care UFR sau GFR cu entități tehnice având RLE trebuie să compenseze o eventuală lipsă de RSF, ele vor putea să modifice activarea RSF la entitățile tehnice proprii disponibile sau vor putea cesiona capacitatea indisponibilă, în scopul asigurării furnizării RSF. Modificarea activării RSF trebuie să garanteze continuitatea furnizării RSF.

Articolul 199

Rezerva maximă de RSF va respecta prevederile art. 156 alin. (6) lit. a) din [Regulamentul 2017/1.485](#) și ale art. 3 alin. (10) și ale art. (4) alin. (4) din Propunerea tuturor operatorilor de transport și de sistem din zona sincronă Europa Continentală pentru proprietăți suplimentare ale rezervei pentru stabilizarea frecvenței (RSF) în conformitate cu art. 154 alin. (2) al [Regulamentului \(UE\) 2017/1.485](#) al Comisiei din 2 august 2017 de stabilire a unei linii directe privind operarea sistemului de transport al energiei electrice, aprobată prin Decizia președintelui ANRE nr. 153/2021.

Articolul 200

În cazul în care o componentă a UFR sau GFR devine indisponibilă pentru acest serviciu, transferul de RSF se poate realiza pentru întreaga cantitate contractată sau parțial cu cantități minim egale cu cele înlocuite; transferul se poate realiza între entitățile componente UFR, respectiv GFR în limita totală calificată.

Secțiunea 9.2

Achiziția și decontarea capacității de RSF

Articolul 201

Capacitatea totală de RSF scoasă la licitație este determinată anual la nivel ENTSO-E pentru OTS și corespunde unei abateri de frecvență de +/-200 mHz.

Articolul 202

Achiziția de capacitate de RSF se realizează în bandă simetrică și se efectuează prin intermediul licitațiilor zilnice, pentru o durată contractuală de maximum o zi.

Articolul 203

OTS comunică, până la 1 ianuarie a fiecărui an, cantitatea de RSF minimă necesar a fi achiziționată. Cantitatea este aceeași în toate ID și reprezintă o cantitate minimă.

Articolul 204

Cantitatea minimă achiziționată pe sens de la un UFR/GFR este de 1 MW corespunzătoare unei variații de frecvență de 200 mHz.

Articolul 205

Capacitatea totală calificată a furnizorilor de RSF este publicată pe pagina de internet a OTS.

Articolul 206

Anterior achiziționării capacității de RSF, OTS:

- a) stabilește una sau mai multe perioade de achiziție pentru o zi de livrare;
- b) informează asupra volumului total al cantității de rezervă care trebuie achiziționat.

Articolul 207

OTS publică cantitățile de RSF necesar a fi achiziționate în perioada de achiziție respectivă și va anunța detaliile referitoare la licitație:

- a) cu cel mult două zile lucrătoare înainte de începerea perioadei de achiziție în cazul licitațiilor pentru perioade de achiziție de o zi;
- b) cu două ore înainte de începerea perioadei de achiziție, în cazul licitațiilor pentru perioade de achiziție de unul sau mai multe intervale.

Articolul 208

În cazul în care la prima rundă de licitație nu se achiziționează întreaga cantitate necesară de RSF, OTS va lua următoarele măsuri:

- a) va organiza o altă rundă de licitație, pentru ID neacoperite;
- b) în cazul lipsei de oferte de RSF din care OTS să poată acoperi necesarul de RSF sau al indisponibilității unei rezerve care nu a putut fi înlocuită timp de o oră, OTS are dreptul să solicite oferte pentru întreaga capacitate de RSF pentru o nouă rundă de licitație tuturor furnizorilor de RSF calificați care nu au RSF contractată pe ID neacoperite.

Articolul 209

OTS stabilește și publică conținutul și formatul-cadru al ofertelor, modul de transmitere și de validare a acestora pe pagina de internet a acestuia.

Articolul 210

Fiecare furnizor de RSF transmite OTS ofertele sale de capacitate de RSF. Ofertele de capacitate de RSF se vor transmite agregat pentru toate UFR/GFR.

Articolul 211

Fiecare furnizor de RSF care participă la procesul de achiziție a capacității de RSF poate transmite și are dreptul de a-și actualiza ofertele de capacitate de RSF înainte de ora de închidere a porții pentru procesul de achiziție.

Articolul 212

OTS validează ofertele furnizorilor de RSF imediat după primirea acestora și respinge ofertele care nu îndeplinesc cerințele privind formatul-cadru și/sau pe cele în care capacitatea oferită depășește valoarea totală calificată pentru furnizorii de RSF. În cazul în care respinge o ofertă, OTS informează furnizorul de RSF respectiv și îi comunică motivele respingerii.

Articolul 213

Imediat după ora de închidere a porții pentru procesul de achiziție, OTS alocă capacitatea de RSF ofertată în respectiva licitație pe baza prețului de ofertă, după cum urmează:

- a) ofertele sunt ordonate crescător în funcție de preț. Ofertele cu același preț sunt ordonate cronologic în funcție de marca de timp;
- b) dacă suma capacităților ofertate de furnizorii de RSF este mai mică sau egală cu capacitatea RSF care trebuie alocată prin această licitație, toate ofertele vor fi complet acceptate;
- c) dacă suma capacităților ofertate de furnizorii de RSF este mai mare decât capacitatea de RSF care trebuie alocată prin această licitație, ofertele sunt acceptate în ordinea prevăzută la [lit. a\)](#) până la ultima ofertă care completează capacitatea de RSF necesară care poate fi acceptată doar total, nefiind posibilă o acceptare parțială. Având în vedere faptul că din punct de vedere tehnic nu se poate asigura o flexibilitate mare a valorilor maxime de RSF furnizate de către un furnizor de RSF, rezerva totală poate fi mai mare decât RSF minim necesară.

La data de 01-06-2024 Articolul 213 , Secțiunea 9.2 , Capitolul IX a fost modificat de Litera c) , Punctul 3. , Articolul I din ORDINUL nr. 18 din 30 mai 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 504 din 30 mai 2024

Articolul 214

Prețul plătit de către OTS, corespunzător fiecărei oferte acceptate a unui FSE, reprezintă prețul din oferta acceptată a respectivului FSE.

La data de 01-06-2024 Articolul 214 , Secțiunea 9.2 , Capitolul IX a fost modificat de Litera d) , Punctul 3. , Articolul I din ORDINUL nr. 18 din 30 mai 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 504 din 30 mai 2024

Articolul 215

Furnizorii de RSF pot contesta rezultatele licitației numai în cazul în care există indicii temeinice ale unor neconformități în procesul de evaluare al licitației. Contestația se va transmite la OTS în termen de o oră de la publicarea rezultatului licitației.

Articolul 216

Rezultatul analizei contestației va fi comunicat de către OTS în termen de 3 ore de la primirea contestației de către OTS.

Articolul 217

Rezultatul fiecărei licitații de alocare de capacitate RSF se consemnează în anexe la contractele pentru furnizarea capacității pentru echilibrare încheiate între OTS și furnizorii de RSF.

Articolul 218

Pentru fiecare furnizor de RSF, OTS întocmește o notă lunară de regularizare care cuprinde defalcăt volumele de capacitate contractată, realizată și prețurile rezultate din licitație, în termen de 3 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii de livrare.

Articolul 219

Fiecare furnizor de RSF care a încheiat un contract de capacitate cu OTS verifică nota lunară de regularizare și, în cazul în care constată neconformități cu prevederile aplicabile, transmite OTS, în termen de o zi lucrătoare de la primirea acesteia, contestații motivate la nota lunară de regularizare.

Articolul 220

OTS analizează contestația furnizorului de RSF și răspunde la aceasta, motivat, în termen de o zi lucrătoare de la primirea contestației, refăcând calculele și corectând notele lunare de regularizare eronate.

Articolul 221

Pentru furnizorii de RSF care n-au trimis contestații se consideră valabile notele lunare de regularizare transmise la termenul inițial.

Articolul 222

Pentru capacitățile de RSF contractate și indisponibile pentru PE, furnizorul de RSF va plăti către OTS o penalizare în conformitate cu prevederile [art. 239](#).

Articolul 223

Fiecare furnizor de RSF emite o factură către OTS cuprinzând sumele corespunzătoare cantităților din capacitățile de RSF realizate, conform informațiilor din nota de regularizare prevăzută la [art. 218](#).

Articolul 224

Facturile sunt emise în prima zi lucrătoare după punerea la dispoziție a notei de regularizare sau, dacă este cazul, a notei de regularizare revizuite în urma corecțiilor.

Articolul 225

(1) OTS plătește sumele aferente capacităților de RSF realizate, în termen de 5 zile de la primirea facturilor de la furnizorii de RSF.

(2) În cazul neîndeplinirii în termen de 30 de zile de la data scadenței a obligațiilor prevăzute la [alin. \(1\)](#), cumpărătorul va plăti în afara sumei datorate majorări de întârziere la această sumă, corespunzătoare ca procent majorării de întârziere datorate pentru neplata la termen a obligațiilor către bugetul de stat, pentru fiecare zi de întârziere, până în ziua plății (exclusiv). Valoarea totală a penalităților nu poate depăși valoarea sumei datorate.

Articolul 226

În situația pierderii capacității integrale sau parțiale a capacității de RSF, furnizorul de RSF va transfera obligația de furnizare a respectivei capacități în cel mult o oră și va informa OTS. În cazul în care furnizorul de RSF nu găsește un alt participant care să preia această cantitate, atunci se aplică procesul prevăzut la [art. 208](#).

Articolul 227

OTS elaborează și publică pe pagina proprie de internet procedura privind funcționarea pieței de capacitate pentru RSF, procedură care va fi supusă unui proces de consultare publică.

Secțiunea 9.3 Transferul capacității RSF

Articolul 228

Furnizorii de RSF pot să își transfere obligațiile privind furnizarea de capacitate de RSF.

Articolul 229

Transferul capacității de RSF se efectuează cu o zi înainte sau în timpul zilei de livrare, cu până la o oră înainte de începerea intervalului de livrare, furnizorii de RSF având obligația informării imediate a OTS despre respectivul transfer.

Articolul 230

Transferul capacității de RSF este permis dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

- a) furnizorul de RSF care preia obligația de furnizare a capacității RSF este calificat pentru acest tip de rezervă;
- b) se estimează că transferul capacității de RSF nu va pune în pericol siguranța în funcționare.

Articolul 231

În cazul în care OTS nu permite transferul capacității de RSF, acesta trebuie să motiveze refuzul tuturor furnizorilor de RSF implicați.

Articolul 232

Transferul capacității de RSF se consemnează în anexe la contractele pentru furnizarea serviciului încheiate între OTS și furnizorii de RSF care au participat la transfer. Plata capacității transferate se realizează la valoarea din contractul furnizorului de RSF care cedează obligația, indiferent de obligațiile convenite între furnizorul de RSF cedent și furnizorul de RSF cesionar.

Secțiunea 9.4

Activarea energiei din RSF

Articolul 233

Activarea RSF se realizează în funcție de variația de frecvență a SEN și parametri tehnici ai entităților furnizoare de RSF, racordate la SEN.

La data de 01-10-2022 Articolul 233 din Secțiunea 9.4 , Capitolul IX a fost modificat de Litera f), Punctul 3, Articolul I din ORDINUL nr. 121 din 28 septembrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 949 din 29 septembrie 2022

Articolul 234

Furnizorul de RSF are obligația de a furniza în mod continuu întreaga cantitate de RSF contractată, atât timp cât abaterea de frecvență persistă, dar nu mai puțin de 15 minute și nu mai mult de 30 de minute, în conformitate cu art. 20 din Procedura de calificare tehnică.

Articolul 235

În conformitate cu art. 156 alin. (13) lit. (b) din [Regulamentul \(UE\) 2017/1.485](#), furnizorul de RSF cu un RLE care limitează capacitatea acestora de a furniza RSF asigură recuperarea rezervoarelor de energie în direcția pozitivă sau în direcția negativă cât mai curând posibil, în termen de 2 ore de la încheierea stării de alertă a SEN.

Articolul 236

În cazul unei declanșări accidentale a UFR/GFR în timpul prestării serviciului, furnizorul de RSF depune toate eforturile în vederea comunicării acestei informații în timp real către OTS.

Articolul 237

Funcționarea în reglaj de stabilizare a frecvenței este detectată prin semnalul binar (on/off) transmis în sistemul EMS - SCADA și ia în calcul perioada de timp aferentă ID în care furnizorul de RSF a furnizat RSF. Energia de echilibrare realizată de furnizorul de RSF se determină cu formula:

a) în cazul în care $I = 1$ și $f_m > 50$ energia determinată reprezintă energia furnizată la reducere în procesul de stabilizare a frecvenței:

$$E_{RSF} = [(f_m - f_0) / s * f_0] * P_{max} * TimpFuncționare,$$

b) în cazul în care $I = 1$ și $f_m < 50$ energia determinată reprezintă energia furnizată la creștere în procesul de stabilizare a frecvenței:

$$E_{RSF} = [(f_0 - f_m) / s * f_0] * P_{max} * TimpFuncționare,$$

unde:

I reprezintă valoarea semnalului;

$I = 1$ unitate generatoare cu funcționare în reglaj de stabilizare a frecvenței;

$I = 0$ unitatea generatoare nu funcționează în reglaj de stabilizare a frecvenței;

f_m - frecvența măsurată la nivelul regulatorului central frecvență - putere și calculată ca valoare medie pentru fiecare ID;

f_0 - frecvența nominală (și anume valoarea de 50 Hz);

s - factorul de dependență frecvență - putere al furnizorului de RSF;

P_{max} - puterea maximă a unității generatoare cu funcționare în reglaj de stabilizare a frecvenței;

$TimpFuncționare$ - perioada de timp aferentă ID în care furnizorul de RSF a furnizat RSF; $TimpFuncționare \leq$ durata ID;

În situația în care furnizorul de RSF participă la RSF cu o singură unitate generatoare, statismul este fie statismul grupului generator sincron, fie panta dependenței frecvență - putere a centralei formate din module generatoare. În situația în care UFR/GFR este formată dintr-o agregare de unități generatoare, energia de echilibrare furnizată de furnizorul de RSF este fie suma energiilor fiecărei unități generatoare componente agregării și care a participat la stabilizarea frecvenței, fie statismul setat la nivelul agregării, dacă furnizorul de RSF a fost calificat în acest mod.

La data de 31-03-2024 Articolul 237 , Secțiunea 9.4 , Capitolul IX a fost modificat de Litera f) , Punctul 2. , Articolul I din ORDINUL nr. 8 din 27 martie 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 267 din 28 martie 2024

Articolul 238

Energia de echilibrare realizată de furnizorul de RSF se ia în calcul la stabilirea poziției nete contractuale a PRE, din care acesta face parte.

La data de 01-10-2022 Articolul 238 din Secțiunea 9.4 , Capitolul IX a fost modificat de Litera g), Punctul 3, Articolul I din ORDINUL nr. 121 din 28 septembrie 2022, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 949 din 29 septembrie 2022

Secțiunea 9.5

Consecințele în cazul nerespectării clauzelor și condițiilor aplicabile furnizorilor de RSF

Articolul 239

Pentru capacitățile contractate și neasigurate prin notificare, furnizorul de RSF va plăti către OTS o penalizare specifică, corespunzătoare a 100% din prețul de contract rezultat din licitație.

Articolul 240

În cazul în care capacitatea contractată este asigurată, însă UFR/GFR nu răspunde la variațiile de frecvență, furnizorul de RSF respectiv va plăti către OTS o penalizare specifică, corespunzătoare a 100% din prețul de contract rezultat din licitația pentru capacitate.

Notă

Conform [alin. \(4\) al art. 7 din Ordinul nr. 127/2021](#), astfel cum a fost modificat prin [Ordinul nr. 18 din 30 mai 2024](#), publicat în Monitorul Oficial nr. 504 din 30 mai 2024, prevederile [capitolului IX](#) se aplică de la data de 1 iunie 2025.

Capitolul X

Secțiunea 10.1

Reguli privind suspendarea și restabilirea PE și a pieței de capacități RSF

Articolul 241

Regulile privind suspendarea și restabilirea activităților de piață pentru PE și modul de acțiune al OTS în acest caz sunt stabilite de prevederile Regulilor privind suspendarea și restabilirea activităților de piață aprobate prin ordin al președintelui ANRE.

Secțiunea 10.2

Reguli privind decontarea capacității de echilibrare și a energiei de echilibrare în România în cazul de suspendare a activităților de piață

Articolul 242

Regulile privind decontarea capacității de echilibrare și a energiei de echilibrare în situația de suspendare a activităților de piață și modul de acțiune al OTS în acest caz sunt stabilite de prevederile Regulilor privind suspendarea și restabilirea activităților de piață aprobate prin ordin al președintelui ANRE.

Capitolul XI

Dispoziții finale

Articolul 243

OTS publică prezentul regulament pe pagina proprie de internet în termen de 2 zile de la publicarea acestuia în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Articolul 244

OTS elaborează, consultă public și publică pe pagina proprie de internet procedurile prevăzute în prezentul regulament în termen de 6 luni de la publicarea prezentului regulament în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Articolul 245

Până la data aplicării regulamentului, activitățile de implementare care se realizează, după caz, de către OTS, OD și FSE sunt următoarele:

- a)** reevaluarea capacităților necesare și disponibile pentru furnizarea fiecărui tip de rezervă de servicii de echilibrare;
- b)** calificarea FSE pentru fiecare tip de produs standard și calificarea pentru furnizarea de RSF conform prevederilor Procedurii de calificare tehnică;
- c)** dezvoltarea și implementarea de noi funcții în sistemul EMS - SCADA necesare pentru ca OTS să utilizeze platforma europeană pentru produsul standard de RRFa;
- d)** modificarea configurației platformei PE existente, conform cerințelor din prezentul regulament, în termen de 2 ani și 3 luni de la publicarea acestuia în Monitorul Oficial al României, Partea I.

La data de 01-06-2024 Litera d) , Articolul 245 , Capitolul XI a fost modificată de Litera e) , Punctul 3. , Articolul I din ORDINUL nr. 18 din 30 mai 2024, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 504 din 30 mai 2024

C.T.C.E. Piatra Neamt